

ÒRGAN JUNTA DE GOVERN LOCAL		
DATA 22/09/2017	CARÀCTER SESSIÓ ORDINÀRIA	NÚM. ORDE 93

UNITAT 02230 - SERVEI D'IGUALTAT I POLÍTIQUES INCLUSIVES	
EXPEDIENT E-02230-2017-000014-00	PROPOSTA NÚM. 1
ASSUMPTE SERVEI D'IGUALTAT I POLÍTIQUES INCLUSIVES. Proposa aprovar el 'Protocol d'intervenció amb víctimes de tracta per a l'explotació sexual a la ciutat de València'.	

RESULTAT APROVAT	CODI 00002-O-00093
-------------------------	---------------------------

"HECHOS

Primero. El día 18 de abril de 2017 tuvo lugar una reunión de la Coordinadora para la Inclusión de Personas en Situación de Prostitución y Trata, en la que se trataron algunos temas, entre los cuales se acordó la conformidad unánime de la aprobación del texto del documento denominado 'Protocolo de intervención con víctimas de trata para la explotación sexual en la ciudad de València', tal y como queda acreditado en el punto quinto del acta de la reunión.

Segundo. La concejala delegada de Igualdad y Políticas Inclusivas ha suscrito una moción en la que se dice lo siguiente:

'La Coordinadora para la Inclusión de Personas en Situación de Prostitución y Trata, creada en 2016 a iniciativa del Ayuntamiento de València y con la participación de varias entidades e instituciones que trabajan en la ciudad de València con población en situación de prostitución, ha elaborado el documento denominado 'Protocolo de intervención con víctimas de trata para la explotación sexual en la ciudad de València'.

La finalidad del Protocolo es mejorar la intervención que realizan las diferentes entidades participantes en la detección, identificación, derivación, asistencia y protección de las víctimas de explotación sexual en la ciudad de València, prestando especial atención a las mujeres y niñas, así como favorecer la coordinación de las instituciones implicadas en los procesos, definir los mecanismos de relación entre las administraciones con responsabilidades en la materia, así como los procesos de comunicación y cooperación con organizaciones y entidades con experiencia acreditada en la asistencia a las víctimas de trata, en particular, aquellas que les proporcionan una asistencia de carácter integral, y participan en los programas de las administraciones públicas para la asistencia y protección de las mismas.

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL	SERGI CAMPILLO FERNANDEZ	22/09/2017	ACCVCA-120	4412716104892465427

Se trata por tanto de un enfoque integral de intervención social, sanitaria, psicológica, jurídica, formativa y laboral con el fin de que las víctimas o presuntas víctimas puedan salir de la explotación sexual, y en la medida de lo posible denuncien su situación'.

FUNDAMENTOS DE DERECHO

ÚNICO. El órgano competente para aprobar el documento denominado 'Protocolo de intervención con víctimas de trata para la explotación sexual en la ciudad de València', es la Junta de Gobierno Local.

De conformidad con los anteriores hechos y fundamentos de Derecho, previa declaración de urgencia, se acuerda:

Único. Aprobar el documento denominado 'Protocolo de intervención con víctimas de trata para la explotación sexual en la ciudad de València', cuyo texto íntegro es el siguiente."

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL	SERGI CAMPILLO FERNANDEZ	22/09/2017	ACCVCA-120	4412716104892465427

Id. document: HPMc RjRc HcUV aOXO 1rgC TMPj Brk =
CÒPIA INFORMATIVA (NO VERIFICABLE EN SEU ELECTRÒNICA)

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA
REGIDORIA D'IGUALTAT I POLÍTQUES INCLUSIVES

PROTOCOLO DE INTERVENCIÓN CON VÍCTIMAS DE TRATA PARA LA EXPLOTACIÓN SEXUAL EN LA CIUDAD DE VALÈNCIA

València, abril 2017

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL	SERGI CAMPILLO FERNANDEZ	22/09/2017	ACCVCA-120	4412716104892465427

PROTOCOLO DE INTERVENCIÓN CON VÍCTIMAS DE TRATA PARA LA EXPLOTACIÓN SEXUAL EN LA CIUDAD DE VALÈNCIA

ENTIDADES PARTICIPANTES EN LA ELABORACIÓN DEL PROTOCOLO

ENTIDADES	DEPARTAMENTOS/PROGRAMAS
Ayuntamiento de València	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Concejalía Igualdad y Políticas Inclusivas. Sección de las Mujeres e Igualdad ▪ Concejalía de Servicios Sociales ▪ Concejalía de Inserción Sociolaboral. Sección de Programas de Inserción Social y Laboral ▪ Concejalía de Cooperación al Desarrollo y Migración ▪ Concejalía de Seguridad Ciudadana ▪ Concejalía de Empleo
Delegación de Gobierno de València	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Unidad de Coordinación contra la Violencia sobre la Mujer ▪ Oficina de extranjeros de València
Generalitat Valenciana	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Consellería de Igualdad y Políticas Inclusivas. Dirección General del Instituto Valenciano de las Mujeres y por la Igualdad de Género. Dirección General de Infancia y Adolescencia. Secc. Menores
FISCALIA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Fiscalía de víctimas de violencia de género ▪ Fiscalía de menores ▪ Fiscalía de extranjería
POLICIA NACIONAL- UCRIF	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Unidad Contra Redes de Inmigración ilegal y Falsedades Documentales de la Brigada Prov. Extranjería y Fronteras
OAVDs	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Oficinas de asistencia a las víctimas del delito
FCVPE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Programa de atención integral a mujeres víctimas de trata con fines de explotación sexual. Fundación Valenciana Pacto para el Empleo
Villa Teresita	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Programa de atención integral a mujeres víctimas de trata y/o en situación de prostitución
Cáritas Diocesana	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Programa integral de atención a personas en situación de prostitución y trata (Jere-Jere)
Metges del Món C. V	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Programa de atención sociosanitaria a personas que ejercen la prostitución
Fundación APIP-ACAM	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Programa de atención integral a mujeres víctimas de trata con fines de explotación sexual
Col·lectiu LAMBDA de lesbianas, gais, transsexuals i bisexuals	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Programa prevención de VIH en trabajadoras/res sexuales
CEAR-PV	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Programa de protección internacional para víctimas de trata
Fundación de Solidaridad Amaranta. Delegación València	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Apoyo social a mujeres en contextos de prostitución y víctimas de trata con fines de explotación sexual
ACCEM	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Programa de atención y protección integral de las víctimas de trata con fines de explotación sexual o personas prostituidas¹
SAVE THE CHILDREN	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Departamento de incidencia política y sensibilización
CRUZ ROJA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Programa de atención integral a mujeres víctimas de trata – Ayuda humanitaria ▪ Programa de mujer en dificultad social ▪ Programa de personas en situación de extrema vulnerabilidad ▪ Atención a personas vulnerables en asentamientos
GRUPOS POLÍTICOS MUNIC.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ G.P. Compromís ▪ G.P. PSOE ▪ G.P València en comú ▪ G.P P.P ▪ G.P Ciudadanos

¹ Denominación abreviada de Programas centralizado destinado a proveer y mejorar los servicios de atención y protección integral de las víctimas de trata con fines de explotación sexual o personas prostituidas.

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL	SERGI CAMPILLO FERNANDEZ	22/09/2017	ACCVCA-120	4412716104892465427

ÍNDICE

- 1. INTRODUCCIÓN**
- 2. CRITERIOS DE INTERVENCIÓN**
- 3. DETECCIÓN DE VÍCTIMAS DE TRATA**
  - 3.1. ÁMBITOS DE DETECCIÓN
  - 3.2. METODOLOGÍA PARA LA DETECCIÓN
  - 3.3. INDICADORES PARA LA DETECCIÓN
- 4. DERIVACIÓN A LOS RECURSOS**
  - 4.1. IDENTIFICACIÓN DE LAS SUPUESTAS VÍCTIMAS DE TRATA DE SERES HUMANOS
  - 4.2. ACTUACIONES ESPECÍFICAS EN CASO DE VÍCTIMAS DE TRATA DE SERES HUMANOS MENORES DE EDAD
  - 4.3. DERIVACIÓN PARA UN APOYO INTEGRAL
  - 4.4. ACTUACIONES Y CRITERIOS PARA LA DERIVACIÓN A LAS ORGANIZACIONES
  - 4.5. ENTIDADES ESPECIALIZADAS DE LA CIUDAD DE VALÈNCIA
  - 4.6. RECURSOS PÚBLICOS CON COMPETENCIA
  - 4.7. OTROS RECURSOS COLABORADORES EN VALÈNCIA
  - 4.8. DIAGRAMA DE INTERVENCIÓN Y DERIVACIÓN (PERSONAS ADULTAS)
  - 4.9. DIAGRAMA DE INTERVENCIÓN Y DERIVACIÓN (MENORES)
- 5. SEGUIMIENTO DEL PROTOCOLO DE INTERVENCIÓN CON VÍCTIMAS DE TRATA PARA LA EXPOLTACIÓN SEXUAL**

ANEXOS

- 1. JUSTIFICACIÓN, FINALIDAD Y OBJETIVOS DEL PROTOCOLO**
  - 1.1. OBJETIVOS DE INTERVENCIÓN
  - 1.2. OBJETIVOS METODOLÓGICOS
- 2. PERSPECTIVAS DE ABORDAJE**
- 3. DEFINICIONES DE LA TRATA DE PERSONAS**
- 4. DERECHOS Y OBLIGACIONES DE LAS VÍCTIMAS DE TRATA**
  - 4.1. DERECHOS
  - 4.2. OBLIGACIONES
- 5. INDICADORES DE VÍCTIMAS DE TRATA PARA LAS MEMORIAS DE LOS PROGRAMAS/RECURSOS**

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL	SERGI CAMPILLO FERNANDEZ	22/09/2017	ACCVCA-120	4412716104892465427

1. INTRODUCCIÓN

Este protocolo es resultado del trabajo común de la **Coordinadora para la inclusión de personas en situación de prostitución y trata** creada en 2016 a iniciativa del Ayuntamiento de València (Concejalía de Igualdad y Políticas Inclusivas) y diversas entidades e instituciones que trabajan en la ciudad con población en situación de prostitución, siendo entidades promotoras Metges del Món, Càritas Diocesana, Fundación APIP-ACAM, Villa Teresita y Col·lectiu LAMBDA.

La colaboración y coordinación mantenida desde 2006 en esta temática ha dado resultados muy satisfactorios que reafirman la utilidad de la Coordinadora y fruto de la misma se plantea la necesidad de realizar este **Protocolo de intervención con víctimas de trata para la explotación sexual en la ciudad de València** cuya finalidad es mejorar la intervención que realizan las diferentes entidades participantes en la detección, identificación, derivación, asistencia y protección de las víctimas de explotación sexual en la ciudad de València, prestando especial atención a las mujeres y niñas. Para ello se precisa un enfoque integral de intervención social, sanitaria, psicológica, jurídica, formativa y laboral con la finalidad de que las víctimas o presuntas víctimas puedan salir de la explotación sexual.

Este protocolo también responde a la necesidad de diseñar instrumentos más eficaces y concretos a la realidad a la que se aplican, a la luz de los marcos legales que contempla la normativa española e internacional y que se desarrollan en el anexo.

2. CRITERIOS DE INTERVENCIÓN

Las actuaciones de las entidades firmantes se someterán a lo previsto en la legislación española vigentes, a los Tratados Internacionales en los que España sea parte, y en general a los instrumentos internacionales que tengan acceso a la aplicación de la legislación española por la vía del artículo 10.2 de la Constitución. Las actuaciones de las entidades firmantes se ajustaran al estatus reconocido a las víctimas en el Estatuto de la víctima del delito aprobado por la Ley 4/2015, de 27 de abril.

Estos son los criterios de actuación que deben servir de pautas generales a tener en cuenta a la hora de prestar la mejor atención profesional tanto a personas adultas como a menores víctimas de trata, incluyendo a las potenciales víctimas.

1. No lastimar, trato humano, respetuoso e individualizado

Actuaciones orientadas a la persona, reconociendo de forma explícita la dignidad de las víctimas y con una atención individualizada. Tratar a cada posible víctima y su situación como si el potencial de daño fuese extremo, hasta que haya evidencia contraria. No iniciar ninguna entrevista que vaya a empeorar la situación de ésta a corto o largo plazo. Aunque una víctima haya aceptado una entrevista, ésta no se debe realizar si quien va a entrevistarla prevé consecuencias negativas.

2. Conocer el tema y evaluar los riesgos

Conocer los riesgos asociados con la trata de personas y con el caso individual de cada persona antes de iniciar una entrevista. Evaluar si el encuentro generará violencia, problemas migratorios, pérdida de ingresos, multas u otras penalizaciones falsas propias de los ambientes de explotación.

3. Preparar información de referencia

No hacer promesas que no pueda cumplir. Tener preparación para dar información en el idioma nativo de la víctima y en la lengua local (si son distintos) acerca de servicios legales, de salud, albergue, apoyo social y seguridad, y para dar referencias si se lo solicitan. Informarle de los derechos a los que puede acceder.

4. Seleccionar adecuadamente a la persona intérprete y equipo de trabajo

Sopesar los riesgos y beneficios asociados al uso de intérpretes, compañeros/as de trabajo de más acompañantes; desarrollar mecanismos adecuados de selección y capacitación. En ocasiones, una persona o conocido de la presunta víctima empleado/a como intérprete puede estar actuando a favor de la red de explotación.

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL	SERGI CAMPILLO FERNANDEZ	22/09/2017	ACCVCA-120	4412716104892465427

5. Garantizar el anonimato y la confidencialidad

Proteger la identidad y la confidencialidad de la entrevistada a lo largo de todo el proceso de la entrevista, desde que se le contacta hasta que se hacen públicos los detalles de su caso.

6. Conseguir una autorización consciente

Asegurar que cada persona entrevistada entienda claramente el contenido y objetivo de la entrevista, el uso que se le quiere dar a la información, su derecho a no contestar preguntas, su derecho a dar por terminada la entrevista cuando le parezca y su derecho a poner restricciones al uso de la información.

7. Escuchar y respetar la valoración de la víctima acerca de su situación y riesgos para su seguridad

Entender que cada persona tendrá diferentes preocupaciones y que su percepción puede ser distinta al punto de vista de otras personas que estén evaluando esas circunstancias.

8. Evitar la victimización secundaria

No hacer preguntas con la intención de obtener respuestas con alta carga emocional. Tener preparación para enfrentar las angustias y para resaltar sus fortalezas.

9. Tener preparación para una intervención de emergencia

Tener preparación para intervenir en caso de que la persona diga que está en peligro inminente. Las peticiones de ayuda urgente deben tener prioridad inmediata sobre la entrevista. Debe ser prioritario el acceso a los recursos adecuados con un acompañamiento.

10. Hacer que la información recopilada sea usada correctamente

Usar la información de modo que beneficie a las personas en particular o que propicie el avance de mejores políticas en favor de las víctimas de la trata de personas.

11. Enfoque de derechos de infancia

En todo proceso de identificación de una víctima de trata, las personas que intervengan deben estar alerta ante cualquier indicio de minoría de edad de la víctima anteponiendo el principio del interés superior de menores. Ante la mera sospecha de que una víctima puede ser menor de edad, debe ser tratada como tal, teniendo en cuenta que esto implica:

- Reconocimiento y ejercicio de todos los derechos que tiene reconocidos a partir de su condición de víctima de trata.
- Evaluar y dictaminar si la víctima es menor extranjero no acompañado y en su caso aplicarse, si así se precisa, las normas previstas, incluidos los procedimientos de determinación de la edad que puedan confirmar su minoría de edad, respetando escrupulosamente todos los derechos de los niños y niñas que vengan a confirmar su minoría de edad y que deben respetar escrupulosamente todos los derechos de los niños y niñas.
- Definición y tratamiento de su situación administrativa en España conforme a la regulación que las normas de extranjería prevén para Menores Extranjeros no Acompañados incluidos los procedimientos de determinación de la edad y que deben respetar escrupulosamente todos los derechos de los niños y niñas que vengan a confirmar su minoría de edad y que deben respetar escrupulosamente todos los derechos de los niños y niñas.
- Acceso a recursos del sistema de protección que atiendan de manera específica a las muy delicadas y complejas situaciones de estas niñas y niños, en particular garantizar su protección y seguridad frente a las redes de explotación, y una atención adecuada para su recuperación emocional y psicosocial, teniendo en cuenta la necesidad de un tratamiento especializado.
- Atención especializada a las hijas e hijos de las víctimas de trata.

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL	SERGI CAMPILLO FERNANDEZ	22/09/2017	ACCVCA-120	4412716104892465427

3. DETECCIÓN DE VÍCTIMAS DE TRATA

En la ciudad de València existen diversos recursos enfocados a la atención de personas que ejercen la prostitución. Estos espacios se han planteado como puntos de encuentro con el fin de ofrecer una serie de servicios encaminados a mejorar sus condiciones de vida. Los recursos existentes intervienen en los ámbitos sanitario, psicológico, jurídico, social, formativos y de orientación laboral.

Sin embargo, las acciones enfocadas a trabajar con personas prostituidas y concretamente víctimas de trata, son un objetivo que desde las distintas entidades se viene planteando desde hace relativamente poco tiempo y todavía continúa siendo un punto central a tener en cuenta desde la atención principalmente de mujeres en situación de prostitución.

3.1 ÁMBITOS DE DETECCIÓN

La detección de posibles víctimas de trata de seres humanos se produce, en la mayoría de los casos como consecuencia de investigaciones llevadas a cabo por las Fuerzas y Cuerpos de Seguridad y Cuerpos de Seguridad. La detección también puede producirse por inspecciones de trabajo, en el momento de entrada en el país, o bien cuando una supuesta víctima entra en contacto con una organización, pública o privada, como consecuencia del acceso a un servicio sanitario, social, educativo, o bien tras el contacto con un dispositivo de información (unidades móviles o servicios de atención telefónica). Igualmente, puede ser la propia víctima la que informe de su situación a otras personas u organizaciones, o bien éstas detectar dicha situación por cualquier otra vía.

En este sentido, es necesario mencionar la Instrucción 06/2016 de la Secretaria de Estado de Seguridad sobre actuaciones de las FCSE en la lucha contra la trata de seres humanos y en la colaboración con las organizaciones y entidades con experiencia acreditada en la asistencia a víctimas y más concretamente la figura del "Interlocutor Social Territorial" cuyas principal función será la de asumir la responsabilidad de la coordinación, cooperación y desarrollo de las actuaciones relacionadas con los "delitos vinculados a la Trata de Seres Humanos". Así mismo, en su calidad de Interlocutores Sociales serán el punto de contacto permanente con las organizaciones y entidades especializadas en este ámbito. A los efectos de este protocolo, el Interlocutor Territorial será el Jefe de la UCRIF de la Policía Nacional cuyos datos de contacto obran en el apartado 4.6 Recursos Públicos con competencias.

Según recoge el Protocolo Marco de Protección de las víctimas de trata de seres humanos adoptado por acuerdo de 28 de octubre del 2011, cualquier persona que tenga conocimiento, por cualquier medio, de la existencia de un posible delito de trata o de una posible víctima deberá presentar la oportuna denuncia ante el Ministerio Fiscal, el organismo judicial competente o la autoridad policial, de acuerdo con lo dispuesto en el Título II de la Ley de Enjuiciamiento Criminal.

Concretamente este protocolo va a coordinar la intervención que realizan las entidades especializadas en la trata de mujeres de la ciudad y cuya acción de asistencia y apoyo se realiza en las siguientes zonas:

- Actuación en carretera y polígonos
- Actuación a pie de calle
- Actuación en clubs y locales
- Actuación en pisos de prostitución
- Desde recursos públicos y privados
- Aeropuertos, centros de acogida inmigrantes y C.I.E.S

3.2 METODOLOGÍA PARA LA DETECCIÓN

A la hora de elaborar la recogida de datos importantes para detectar a las presuntas víctimas de trata, hemos de tener en cuenta una serie de puntos fundamentales a trabajar. A continuación expondremos los más relevantes a tener en cuenta cuando realicemos las entrevistas diagnósticas. Según vayamos aproximándonos a las zonas de intervención tendremos que seguir una serie de pasos:

- a. Observar:** a medida que nos acercamos a la zona se analizará la distribución de las víctimas en la misma y se decidirá por dónde comenzar el abordaje. Será tarea de la técnica

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL	SERGI CAMPILLO FERNANDEZ	22/09/2017	ACCVCA-120	4412716104892465427

o el técnico que se encuentre trabajando en ese momento organizar el grupo de intervención.

b. Acercamiento de la persona mediadora siempre que sea posible y el/la técnico/a lo considere conveniente: el primer contacto con las víctimas debería ser tarea de la persona mediadora siempre dirigida por la técnica o el técnico. Es muy importante dar la sensación de proximidad e intentar crear un vínculo de complicidad con las presuntas víctimas.

c. Las funciones de la persona técnica: puede ir orientada en diferentes sentidos dependiendo de la situación y el momento:

- Observar todo lo que pasa entorno a la persona mediadora una vez que ésta entre en contacto y se dirija a las mujeres.
- Iniciar conversaciones con posibles víctimas de las que percibe un cierto interés.
- Ofrecer refuerzos a las intervenciones de la persona mediadora.
- Identificar nuevos puntos de actuación que comunicará más tarde a la persona mediadora.

d. La entrevista especializada: Una vez realizada la detección en las zonas de trabajo de las posibles víctimas, si estas se muestran colaboradoras y confiadas y se detectan rasgos de posibles casos de trata, las citaremos a los centros respectivos donde realizaremos una investigación más profunda respecto a su situación en España y su relación y entrada en el mundo de la explotación sexual. El instrumento metodológico que utilizaremos, entre otros, será la entrevista estructurada.

El objetivo de las entrevistas que se han de realizar para la detección de víctimas, es el de obtener información sobre la trayectoria vital del proceso de cada persona que liga su inicio en la prostitución o los comienzos de su relación con redes de tráfico de personas y las condiciones en que se desarrolla su proyecto migratorio.

Asimismo, buscamos información sobre su percepción actual de su vida sobre otras bases. Los contextos socioeconómicos y familiares tienen también mucha importancia y sobre ellos deben incidir varias preguntas de las que se haga a las mujeres.

Las entrevistas deben proporcionar información útil para conocer mejor los distintos itinerarios por los que han transitado las mujeres. Buscar tipologías recurrentes y comprender mejor su condición actual y sus posibilidades de cambio.

Estos conocimientos y comprensión, deben servir además para mejorar y ajustar las intervenciones, para entender mejor este hecho social y en este sentido podrá ser útil para todas las personas que trabajan en este tema.

3.3 INDICADORES PARA LA DETECCIÓN

Es importante entender que no todos estos indicadores están presentes en todas las situaciones de trata. Por otra parte, la presencia o ausencia de estos indicadores no comprueba ni desmiente la situación de trata. Sin embargo, estos indicadores servirán para realizar una valoración de la situación y, en su caso, una derivación a servicios especializados.

a. Indicios generales

- Carecer de pasaporte, documentos de identificación o poseer documentos falsos. Situación de estancia irregular en el país.
- No poseer o no controlar el propio dinero.
- Le han "arreglado" el viaje contrayendo deudas desproporcionadas y que tiene que pagar a través de ejercer la prostitución.
- La persona tiene que ganar una cantidad estipulada de dinero mínima diaria o semanal lo que constituye una servidumbre por deudas. Las personas son sometidas a jornadas de "trabajo" interminables.
- También se pueden encontrar en condiciones de vida pobre e inhumana.
- Una descuidada apariencia física y/o signos de maltrato físico, coerción, explotación, abuso de situación vulnerable.

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL	SERGI CAMPILLO FERNANDEZ	22/09/2017	ACCVCA-120	4412716104892465427

PROTOCOLO DE INTERVENCIÓN CON VÍCTIMAS DE TRATA PARA LA EXPLOTACIÓN SEXUAL EN LA CIUDAD DE VALÈNCIA

- Pueden estar sometidas a graves amenazas hacia las víctimas o sus familiares, presión por deudas, etc.
- Pueden encontrarse en situación de dependencia e incapacidad de mudarse a otro sitio o dejar su trabajo.
- Aislamiento e incapacidad de comunicarse con familiares y amistades y limitación del contacto con personas ajenas a la red tratante.
- Tener dificultad para contar su verdadera historia por miedo, secuelas de las experiencias vividas, problemas de salud mental, presión de la red tratante a guardar silencio, amenazas y/o el convencimiento de quienes explotan son quienes en realidad les están ayudando.

b. País de origen.

Es importante no olvidar que la trata es un fenómeno global, muy complejo y, por ello, en continuo cambio en cuanto a los países de origen, las rutas empleadas por la red tratante. Una investigación realizada por APRAMP en el año 2007 identificó los siguientes países de origen de las víctimas de trata sexual:

- **Europa:** Rumania, Bulgaria, Albania, Polonia y los antiguos estados de la Unión Soviética.
- **América Latina:** Ecuador, Colombia, Perú, Venezuela, Paraguay, Brasil y República Dominicana.
- **Mujeres transexuales procedentes de América Latina:** Ecuador, Bolivia, Colombia, Costa Rica y Brasil mayoritariamente.
- **África Subsahariana:** Nigeria (generalmente del sur del país), Sierra Leona y Liberia.
- **Asía:** China

c. Lugares en los que se encuentran en el país receptor

Una vez en el país de destino, las víctimas suelen encontrarse en zonas donde se ejerce la prostitución o en establecimientos de comercio sexual como clubes de carretera, salones de masaje o agencias de chicas de compañía.

Es importante conocer la nacionalidad predominante en las zonas donde se congregan mujeres a ejercer la prostitución porque puede haber sospechas de que las mujeres congregadas en zonas concretas sean víctimas de trata. Esto se da especialmente en la prostitución de calle que se concentra en las ciudades grandes; zonas portuarias y en polígonos de la periferia. Están sometidas a una alta movilidad geográfica.

d. Indicios relativos a su entorno

Las víctimas se mantienen vigiladas o tienen restricción de movimiento, por lo que es común que si tienen que trasladarse al lugar donde son explotadas o a algún otro sitio, vayan escoltadas e incluso que una persona de la red tratante realice las funciones de traducción. También es común que vivan en el mismo lugar donde son explotadas y que haya fuertes medidas de seguridad. Suele haber extremas formas de control en los lugares donde se encuentran (ventanas o puertas cerradas, sitios aislados), no conocen la zona, la ciudad. Las víctimas también pueden hacer una vida "normal" aparentemente lo que no la exime de estar en una situación de explotación sexual y/o trata.

e. Indicios conductuales no verbales

Prestar atención al lenguaje no verbal de las posibles víctimas como signos de nerviosismo, ansiedad, miedo; especialmente si está presente una tercera persona que la acompaña. También pueden ser indicadores mostrar recelo para hablar, búsqueda de aprobación continua o que parezca que cuentan algo que haya sido aprendido. Para ello podemos fijarnos en el tono y ritmo de voz, la mirada, el lenguaje corporal y gestual y en la coherencia entre lo que se dice y lo que se manifiesta no verbalmente teniendo siempre en cuenta el aspecto cultural. Si la persona que acompaña solicita estar presente en todas las entrevistas, contesta por la víctima; todo ello denota control o vigilancia por parte de ésta, lo que indica aislamiento, dependencia.

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL	SERGI CAMPILLO FERNANDEZ	22/09/2017	ACCVCA-120	4412716104892465427

f. Indicios verbales.

Lo que las víctimas expresan verbalmente en todas las ocasiones en las que nos entrevistemos con ellas puede aportarnos gran variedad de indicios de su situación. Otros indicadores pueden ser los mensajes incongruentes o contradictorios, expresar preocupación por su situación, por su familia o mentir. La dificultad para expresarse en el idioma del país en el que se encuentra o desconocerlo, a pesar de una estancia relativamente larga, puede ser otro indicio.

g. Indicios de salud.

- Signos de problemas de salud: indicios de maltrato, enfermedades o infecciones no tratadas, número alto de abortos, realización de servicios sexuales sin protección, presencia de lesiones en genitales, abdomen o mamas, dolor pélvico, infecciones ginecológicas de repetición, dismenorrea, etc.
- Síntomas de problemas de salud mental o trastornos psicológicos: estrés postraumático, insomnio, depresión, intentos de suicidio, ansiedad, fobias, baja autoestima, dificultades de concentración, agotamiento psíquico, pérdidas de memoria, trastornos de conducta alimentaria, irritabilidad, trastorno de personalidad, adicción a drogas y alcohol, etc.
- Acceso limitado o falta de acceso a asistencia médica: imposibilidad de acudir a servicios médicos, periodos de abandono, incumplimiento de citas o tratamientos, acudir con la pareja o acompañante que no la quiere dejar sola, falta de tarjeta sanitaria.
- Condiciones abusivas al prestar los servicios: imposibilidad de negociar relaciones sexuales sin protección, condiciones y/o prácticas violentas o indeseables para la persona.

h. Indicios específicos relativos a menores

- Los niños, niñas y adolescentes se encuentran ante una mayor vulnerabilidad en las situaciones de trata debido a las propias de su edad, lo que frecuentemente les hace no ser conscientes de ser víctimas de trata. Legalmente en una situación de trata infantil, el consentimiento es irrelevante. En la trata de menores para la explotación sexual se dan igualmente la mayoría de los indicadores de detección de personas adultas, que se mencionan, por lo que señalaremos aquellos que son más específicos.
- Los niños, niñas y adolescentes pueden estar en situación de mendicidad, prostitución, pornografía infantil, cometiendo pequeños delitos callejeros, tareas domésticas abusivas, matrimonios forzados, vivir en la calle, "trabajo" marginal e irregular en sectores como la construcción, hostelería, turismo, agricultura, fábricas, etc.
- También se puede dar la peculiaridad de que sus tratantes pueden ser personas conocidas y consideradas amistades por los/as menores. Incluso pueden ser sus familiares que les convencen para realizar las actividades mencionadas.
- No tener acceso a la educación y a cuidados básicos de salud, o su acceso es limitado y controlado por la red de trata.
- Estar al cuidado por personas que no son su familia y sospechas que les utilizan para las actividades mencionadas.
- Suelen presentar problemas físicos o psicológicos específicos que indican situaciones de abuso, explotación sexual, laboral, maltrato: fobias, trastornos, rechazo, falta de control emocional, sentimientos de culpa o vergüenza extremos, etc.
- Problemas en el desarrollo cognitivo relacionados con el absentismo escolar, alteraciones en el desarrollo del lenguaje, problemas de atención, fracaso escolar o hiperactividad.

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL	SERGI CAMPILLO FERNANDEZ	22/09/2017	ACCVCA-120	4412716104892465427

4. IDENTIFICACIÓN DE LAS SUPUESTAS VÍCTIMAS DE TRATA Y DERIVACIÓN A LOS RECURSOS

4.1. IDENTIFICACIÓN DE LAS SUPUESTAS VÍCTIMAS DE TRATA DE SERES HUMANOS

UNIDADES POLICIALES RESPONSABLES DE LA IDENTIFICACIÓN

1. La identificación de las víctimas de trata de seres humanos se realizará por unidades policiales con formación específica en la prevención y lucha contra la trata y en la identificación y asistencia de las víctimas.
2. Desde el momento en que dichas unidades consideren que existen indicios razonables para creer que una persona es una víctima de trata de seres humanos, y durante todo el proceso de identificación deberán adoptarse las medidas necesarias para garantizar la protección de sus derechos, la ausencia de personas del entorno de los presuntos tratantes, la asistencia médica y social y, en la medida de lo posible, el apoyo jurídico necesario.
3. Cuando la supuesta víctima sea extranjera y se encuentre en situación irregular, la unidad de extranjería competente no incoará expediente sancionador por infracción del artículo 53.1.a) de la Ley Orgánica 4/2000, tras su reforma por las Leyes Orgánicas 2/2009 y 10/2011, en cumplimiento de lo dispuesto en el artículo 59 bis 2 de la misma. Se suspenderá el expediente sancionador o la ejecución de la medida de expulsión o devolución cuando hubiera sido acordado con carácter previo a la apreciación de los mencionados indicios.
4. Cuando hay indicios de que la posible víctima de trata sea menor de edad, la unidad policial responsable de la identificación informará al Ministerio Fiscal.

4.2. ACTUACIONES ESPECÍFICAS EN CASO DE VÍCTIMAS DE TRATA DE SERES HUMANOS MENORES DE EDAD

ASISTENCIA A VÍCTIMAS MENORES DE EDAD

1. A la víctima menor de edad se le prestará inmediatamente asistencia, apoyo y protección. Las medidas que se adopten estarán dirigidas a su seguridad, su recuperación física y psicosocial, su educación y a encontrar una solución duradera a su caso.

Estas medidas deberán estar basadas en la condición de especial vulnerabilidad de la víctima de trata menor de edad y se emprenderán tras una evaluación individual de las circunstancias especiales de la víctima y teniendo en cuenta su opinión, sus necesidades e intereses.
2. Entre las medidas de asistencia a víctimas de trata menores de edad, se deberán establecer mecanismos de acompañamiento que garanticen el retorno asistido al lugar de procedencia, incluido el retorno de las víctimas menores de edad procedentes de países de la UE, prevaleciendo el interés superior del/de la menor y la valoración entre las condiciones de retorno del beneficio del ámbito familiar para su recuperación.
3. La institución pública responsable de la tutela legal de una víctima menor de edad o el Ministerio Fiscal podrán proponer su derivación a recursos específicos para víctimas de trata de seres humanos por razones de protección o de asistencia especializada. Estos recursos deberán garantizar la debida separación entre menores y mayores de edad.

VÍCTIMAS MENORES DE EDAD EXTRANJERAS NO ACOMPAÑADAS

1. Se adoptaran las medidas, necesarias para establecer la identidad, nacionalidad y/o lugar de procedencia de la persona menor de edad y, en caso de no estar acompañada, se dispondrán los medios necesarios para la localización de su familia, así como para garantizar su representación.
2. Cuando la víctima de trata menor de edad sea extranjera no acompañada (MENA) se le deberá prestar una atención especial, por ser particularmente vulnerable, y hasta que se encuentre una solución permanente, se aplicarán medidas de acogida adecuadas a las necesidades de la víctima.
3. La solución duradera sobre su futuro deberá adoptarse en el plazo más breve posible y podrá consistir en el retorno y la reintegración en el país de origen, la concesión del estatuto de protección del estatuto de protección internacional o la concesión de la autorización de residencia o de residencia y trabajo cuando proceda.

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL	SERGI CAMPILLO FERNANDEZ	22/09/2017	ACCVCA-120	4412716104892465427

PROTOCOLO DE INTERVENCIÓN CON VÍCTIMAS DE TRATA PARA LA EXPLOTACIÓN SEXUAL EN LA CIUDAD DE VALÈNCIA

4. A las víctimas menores extranjeros no acompañados le será de aplicación lo establecido en el Protocolo Marco sobre determinadas actuaciones en relación con los Menores Extranjeros No Acompañados (Resolución de 13 de octubre de 2014, de la Subsecretaría del Ministerio de Presidencia).

4.3 DERIVACIÓN PARA APOYO INTEGRAL

El Protocolo Marco reconoce la aportación de las organizaciones y entidades con experiencia acreditada en la asistencia a las víctimas de trata, en particular, aquellas que proporcionan una asistencia de carácter integral y participan en los programas de las administraciones públicas para la asistencia y protección de las mismas.

Estas organizaciones complementan la atención otorgada por los recursos públicos existentes. Por ello, se prevé la participación de las mismas en todos los procesos descritos en el Protocolo Marco, en especial, en la acogida, protección y asistencia a las víctimas

“Las organizaciones y entidades especializadas pueden detectar situaciones de trata a través de sus dispositivos de acercamiento a posibles víctimas, como las unidades móviles o los teléfonos de asistencia, y de sus servicios de atención.

Las organizaciones y entidades con experiencia acreditada en la asistencia a las víctimas de trata, cuentan con información relevante a efectos de la identificación de una supuesta víctima, tanto por su conocimiento sobre la situación de la trata en el territorio donde haya sido localizada, como por la evaluación de su situación personal y social, derivada de la atención directa a la misma.

Estas organizaciones podrán acompañar a la supuesta víctima, siempre que las circunstancias lo aconsejen, en las actuaciones que le afecten, en especial, para garantizar la adecuada comprensión de sus derechos. A tal efecto lo solicitarán a las autoridades responsables de la actuación concreta.

Estas organizaciones aportarán la información que consideren relevante en todos los procesos previstos en el Protocolo Marco.

Cuando reciban víctimas, se pondrán a su disposición los recursos para su atención integral, entre otros, alojamiento seguro, atención sanitaria, atención psicológica, atención psiquiátrica, otros recursos sociales, educativos y de formación, así como recursos para la inserción sociolaboral, de asistencia jurídica, de interpretación o para facilitar el retorno voluntario.”

4.4. ACTUACIONES Y CRITERIOS PARA LA DERIVACIÓN A LAS ORGANIZACIONES

Tras haber procedido a la identificación de una víctima o presunta víctima de trata, y tras haber valorado tanto las necesidades como los posibles riesgos que corre ésta, se la derivará a los recursos especializados existentes, tratando que se ajusten a las necesidades concretas de cada caso. Para la derivación de casos hay que tener en cuenta:

- Una colaboración y coordinación de las diferentes entidades desde el inicio de la detección.
- La asistencia a la víctima no debe estar condicionada a la interposición de una denuncia o a su colaboración con las autoridades policiales y/o judiciales.
- El protagonismo de la víctima: su asistencia y la protección de sus derechos son la prioridad.
- Es importante ofrecer a la víctima un apoyo integral que cubra, en la medida de lo posible, todas sus necesidades.
- Es fundamental realizar un trabajo en red multidisciplinar y coordinada entre diferentes organizaciones e instituciones para dar respuesta integral y urgente a las necesidades de la víctima.
- Cuando la víctima sea extranjera y en situación irregular puede solicitarse el periodo de restablecimiento y reflexión de (art. 59.2 bis LOEX 2/2009). La Brigada de Extranjería y Fronteras de la Policía Nacional (UCRIF) es la que debe elevar al Delegado o Subdelegado de Gobierno la propuesta motivada.
- La víctima dispondrá de un periodo de 90 días. Durante este periodo se le autorizará la estancia temporal, se suspenderá el expediente sancionador que se le hubiera incoado en la ejecución de la expulsión eventual (UCRIF, DELEGACIÓN DE GOBIERNO).

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL	SERGI CAMPILLO FERNANDEZ	22/09/2017	ACCVCA-120	4412716104892465427

PROTOCOLO DE INTERVENCIÓN CON VÍCTIMAS DE TRATA PARA LA EXPLOTACIÓN SEXUAL EN LA CIUDAD DE VALÈNCIA

- Asimismo, durante el citado periodo las administraciones competentes velaran por la subsistencia así como la seguridad y protección de la persona interesada.
- La autoridad competente podrá declarar a la víctima exenta de responsabilidad administrativa y podrá facilitarle a su elección el retorno asistido a su país, y/o el permiso de trabajo y residencia por circunstancias excepcionales si se reúnen los requisitos establecidos en la LOEX y su Reglamento.
- Mientras se resuelve el procedimiento de autorización de residencia y trabajo por circunstancias excepcionales se le podrá facilitar una autorización provisional de residencias en los términos que se determinen reglamentariamente (Policía Nacional-UCRIF, DELEGACIÓN DE GOBIERNO).
- También se puede solicitar autorización de residencia por otras razones humanitarias.
- En el caso de que las presuntas víctimas hayan sido detectadas por las entidades especializadas que colaboran deben realizar un acompañamiento a la Policía Nacional (Unidades contra las Redes de Inmigración ilegal y Falsedades Documentales-UCRIF).
- Se le abrirá el proceso judicial al cual se le aplicarán medidas de protección aplicando la ley de protección de testigo si la autoridad lo estima preceptivo. La primera fase es la instrucción y la segunda es el juicio oral donde se presentan las pruebas y el testimonio de la víctima (FISCALÍA DE EXTRANJERIA, FISCALÍA DE MENORES).
- Cuando la víctima de trata sea menor, se procederá por parte de la Dirección Territorial de València de la Consellería de Igualdad y Políticas Inclusivas, competente para la declaración de desamparo, asumiendo su tutela en virtud de lo dispuesto en la Ley 12/2008 de 3 de julio de la Generalitat, de Protección Integral de la Infancia y la Adolescencia de la C.V. En estos casos la derivación se realizará al centro más adecuado a las especiales circunstancias del/ de la menor y en su defecto a los Centros de Recepción de la Consellería de Igualdad y Políticas Inclusivas, informando a la Fiscalía de Menores del caso.
- Resolución 13 de Octubre de 2014, de la Subsecretaría de la Presidencia, Protocolo Marco sobre actuaciones con Menores Extranjeros no Acompañados (MENA).
- Cuando la víctima de trata quiera solicitar protección internacional, la presentación de la solicitud deberá efectuarse mediante comparecencia personal de las personas interesadas, ante cualquiera de las siguientes dependencias: Oficina de Asilo y Refugio, Puestos fronterizos de entrada al territorio español, Oficinas de Extranjeros, Comisarías de Policía autorizadas y Centros de Internamiento de Extranjeros.

4.5. ENTIDADES ESPECIALIZADAS DE LA CIUDAD DE VALÈNCIA

En el caso de la detección de una posible víctima de trata, por parte de cualquier recurso de la ciudad, bien sea público o privado conviene derivar a estas entidades para que se realice una primera valoración de víctima o presunta víctima de trata para la explotación sexual.

Las siguientes entidades tienen sede en València y algunas de ellas forman parte de la **Red Española contra la Trata de personas** (www.redcontralatrata.org), pueden ofrecer algunos o todos los servicios destinados a cubrir las necesidades de apoyo específico y/o integral de las víctimas de trata porque disponen de programas de atención a personas en situación de prostitución y/o víctimas de trata para la explotación sexual.

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL	SERGI CAMPILLO FERNANDEZ	22/09/2017	ACCVCA-120	4412716104892465427

PROTOCOLO DE INTERVENCIÓN CON VÍCTIMAS DE TRATA PARA LA EXPLOTACIÓN SEXUAL EN LA CIUDAD DE VALÈNCIA

SERVICIOS	ENTIDADES
Detección, información	Todas las entidades adheridas
Derivación y/o acompañamiento	Todas las entidades adheridas
Alojamiento y atención integral	Villa Teresita, Fundación Amaranta, Fundación APIP-ACAM, CRUZ ROJA, Centro de acogida de menores y Centros de protección de menores
Cobertura de necesidades básicas	Villa Teresita, Fundación APIP-ACAM, Fundación Amaranta, ACCEM, CRUZ ROJA
Tramitación de recursos	Todas las entidades
Asistencia médica y/o psicológica	Metges del Món, Villa Teresita Fundación APIP-ACAM, COLLECTIU LAMBDA, CRUZ ROJA (psicológica)
Asesoramiento legal	CEAR, ACCEM, LAMBDA, CRUZ ROJA
Programa de retorno voluntario	ACCEM, Fundación APIP-ACAM
Formación y apoyo para la búsqueda empleo	Cáritas, FCVPE ² Villa Teresita, F. APIP-ACAM, CRUZ ROJA
Atención telefónica 24 horas	Villa Teresita, APIP-ACAM, Fundación Amaranta, CRUZ ROJA
Unidad móvil y/o asistencia en calle, pisos	Cáritas, Metges del Món, Villa Teresita, Fundación APIP-ACAM, C. LAMBDA
Sensibilización	SAVE DE CHILDREN, todas las entidades

ORGANIZACIONES ESPECIALIZADAS EN ATENCIÓN INTEGRAL

- **VILLA TERESITA (AUXILIARES DEL BUEN PASTOR)**
València
Tel. 24 Horas 689380977
villateresitavalencia@yahoo.es
www.villateresita.org
- **FUNDACIÓN APIP-ACAM³ PROGRAMA DE ATENCIÓN INTEGRAL A MUJERES VÍCTIMAS DE TRATA CON FINES DE EXPLOTACIÓN SEXUAL**
C/Roger de Flor, 13 València
Tel. 24 Horas 638942994
servictimes@fundacionapipacam.org
www.fundacionapipacam.org
- **FUNDACIÓN DE SOLIDARIDAD AMARANTA. DELEGACIÓN VALÈNCIA**
València
Tel. 24 Horas 686622441- 638538176
valencia@fundacionamaranta.org
www.fundacionamaranta.org
- **CRUZ ROJA ESPAÑOLA. OFICINA PROVINCIAL VALÈNCIA**
"Ciudad Gran Turia" Carrer de la Creu Roja, nº 2
Edificio TER 3 Bloque 3, Planta Baja, Oficina 6
46014 València
Apdo. Correos 70022 - 46007 València
Tel. 24 Horas 963699877 - Centro Provincial de Coordinación de Cruz Roja.
Tel. 963802244 Fax. 963802795 Atención especializada en horario de 08:00 a 15:00.
Recurso de vivienda - mujeres acogidas, 24h de atención especializada.
integracionsocialval@cruzroja.es
www.cruzroja.es

² FCVPE. Fundación Comunidad Valenciana Pacto para el Empleo.(Programa de Formación, Orientación e Inserción Laboral para Mujeres en situación de Exclusión Social (prostitución y/o trata)
³ Fundación para la promoción e inserción profesional

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL	SERGI CAMPILLO FERNANDEZ	22/09/2017	ACCVCA-120	4412716104892465427

PROTOCOLO DE INTERVENCIÓN CON VÍCTIMAS DE TRATA PARA LA EXPLOTACIÓN SEXUAL EN LA CIUDAD DE VALÈNCIA

ORGANIZACIONES ESPECIALIZADAS CON PROGRAMAS DE APOYO

- **METGES DEL MÓN COMUNITAT VALÈNCIANA**
C/ Carniceros, nº 14, bajo
46001 València
Tel. 963 916 767 Fax. 963 916 693
valencia@medicosdelmundo.org
www.medicosdelmundo.org
  - **CÁRITAS DIOCESANA (PROGRAMA JERE-JERE)**
Plaza Cisneros, nº 5
46003 València
Tel. 963 153 287 Fax. 963 925 276
Móvil 615401246-46
jerejere.cdvalencia@caritas.es
www.caritasvalencia.org
  - **FCVPE⁴PROGRAMA DE FORMACIÓN, ORIENTACIÓN E INSERCIÓN LABORAL PARA MUJERES EN SITUACIÓN DE EXCLUSIÓN SOCIAL**
C/ Daniel de Balaciart, 8
46020 València
Tel 96 352 54 78- Ext. 7110 Fax. 96 389 50 52
fundacion@fcvpe.es
www.fcvpe.es
  - **ACCEM (ASOCIACIÓN COMISIÓN CATÓLICA ESPAÑOLA DE MIGRACIONES)**
Sede València
C/ Mossen Fenollar, 9
46007 València
Tel. 963673994 Fax. 963673994
valencia@accem.es
www.accem.es
  - **CEAR-PV (COMISIÓN ESPAÑOLA DE AYUDA AL REFUGIADO PAÍS VALENCIANO)**
C/ Francisco Moreno Usedo, nº 21-bajo
46018 València
Tel. 963 162 477 Fax. 963 440 931
cearpv@cear.es
www.cear.es
  - **LAMBDA COL·LECTIU DE LESBIANES, GAIS, TRANSSEXUALS I BISEXUALS**
C/ Albacete, 52, bajo
46007 València
Tel. 963 913 238 Fax. 963 342 191
info@lambdavalencia.org
www.lambdavalencia.org
- 4.6. RECURSOS PÚBLICOS CON COMPETENCIAS**
- **MINISTERIO DEL INTERIOR**
Tel. gratuito: 900 10 50 90
www.policia.es/trata
trata@policia.es
#contralatrata@policia

⁴ Fundación de la CV del Pacto para el Empleo

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL	SERGI CAMPILLO FERNANDEZ	22/09/2017	ACCVCA-120	4412716104892465427

- **POLICIA NACIONAL - UCRIFS (UNIDADES CONTRA LAS REDES DE INMIGRACIÓN ILEGAL Y FALSEDADES DOCUMENTALES DE LA BRIGADA PROV. EXTRANJERÍA Y FRONTERAS)**
 C/ Zapadores, 48
 46006 València
 Tel. 963.35.12.94 S. 24 h CECOREX (CENTRO COORDINADOR EXTRANJERÍA)
 Fax. 963. 35.11.07
Interlocutor Social Policía Nacional, Jefe UCRIF
 Tel. 963.35.11.11
valencia.ucrif3@policia.es (Grupo Investigación)
valencia.ucrif2@policia.es (Grupo Investigación)
valencia.bped@policia.es (Secretaria)
- **DIRECCIÓN GENERAL DEL INSTITUTO VALÈNCIANO DE LAS MUJERES Y POR LA IGUALDAD DE GÉNERO. CONSELLERIA DE IGUALDAD Y POLÍTICAS INCLUSIVAS**
 C/ Castán Tobeñas, 77 Ciutat Administrativa 9 D'Octubre. Torre 3
 46018 València
 Tel. 96 124 75 56
institutdelesdones@gva.es
www.inclusio.gva.es/web/muje
- **CENTRO MUJER 24 Horas - (CM24H). DIRECCIÓN GENERAL DEL INSTITUTO DE LAS MUJERES Y POR LA IGUALDAD DE GÉNERO. CONSELLERIA DE IGUALDAD Y POLÍTICAS INCLUSIVAS**
 C/ Guarda Civil, 21
 46020 València
 Tel. 900.580.888- 016
www.sinmaltrato.gva.es
mujer_web@gva.es
- **DIRECCIÓN TERRITORIAL DE IGUALDAD Y POLÍTICAS INCLUSIVAS DE VALÈNCIA. SERVICIO DE MENOR E IGUALDAD. SECCIÓN MENORES**
 Avda. Baró de Càrcer, 36
 46001 València
 Tel. 96 124 27 16 (53)

CENTRO DE RECEPCIÓN DE MENORES "VALÈNCIA"
 c/ Arabista Huici, 21
 46013 València
 Tel. 96 334 56 31

CENTRO DE RECEPCIÓN Y ACOGIDA DE MENORES "PALMERES"
 Partida de Saboya, s/n
 46120 Alboraya (València)
 Tel. 96 185 63 85
- **OFICINA DE ATENCIÓN A LAS VÍCTIMAS DEL DELITO**
 Av. Profesor López Piñero, 14 (Ciudad de la Justicia)
 46013 València
 Tel. 96.192.71.54 Fax. 96.192.71.55
<http://www.favide.es>
avd_val@gva.es
- **UNIDAD DE COORDINACIÓN CONTRA LA VIOLENCIA SOBRE LA MUJER DE DELEGACIÓN DE GOBIERNO DE VALÈNCIA**
 C/ Joaquín Ballester, 39
 46009 – València
 Tel.: 96 307 94 78 Fax: 96 307 94 61
unidades_violencia.valencia@correo.gob.es
www.violenciagenero.msssi.gob.es

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL	SERGI CAMPILLO FERNANDEZ	22/09/2017	ACCVCA-120	4412716104892465427

PROTOCOLO DE INTERVENCIÓN CON VÍCTIMAS DE TRATA PARA LA EXPLOTACIÓN SEXUAL EN LA CIUDAD DE VALÈNCIA

- **OFICINA DE EXTRANJEROS VALÈNCIA. DELEGACIÓN DE GOBIERNO DE VALÈNCIA**
C/ Diputada Clara Campoamor esquina C/ Motilla del Palancar nº 23
46019 València
Tel. 96 307 98 00 Fax. 96 307 98 40
infoex.valencia@seap.minhap.es
www.seat.mpr.gob.es/portal/delegaciones_gobierno/delegaciones/comunidad_valenciana/delegado.html

- **FISCALIA DE VÍCTIMAS DE VIOLENCIA DE GÉNERO**
Ciudad Administrativa 9 de Octubre
C/ Castan Tobeñas, 77
46018 València
Tel. 961247573 Fax.
www.justicia.gva.es

- **FISCALIA DE MENORES**
Ciudad de la Justicia, Autovía del Saler 14
46013 VALÈNCIA
Tel. 961929139
Fax. 961929439

4.7. OTROS RECURSOS COLABORADORES EN VALÈNCIA

- **CENTRO MUNICIPAL DE LA MUJER-CMIO. CONCEJALÍA DE IGUALDAD Y POLÍTICAS INCLUSIVAS. AYUNTAMIENTO DE VALÈNCIA**
C/ Gobernador Viejo 14 46003 València
Tel. 96 208 7475 - Fax. 963 287 228
cmio@valencia.es
www.valencia.es/mujereseigualdad

- **CAI-AMICS. CENTRO DE APOYO A LA INMIGRACIÓN. CONCEJALÍA COOPERACIÓN AL DESARROLLO Y MIGRANTES. AYUNTAMIENTO VALÈNCIA**
C/ Pozo s/n 46003 València
Tel. 962 08 7423 Fax. 96 389 50 34
cai.amics@valencia.es
www.valencia.es/bienestarsocial

- **SECCIÓN SERVICIOS SOCIALES GENERALES (CMSS). CONCEJALÍA DE SERVICIOS SOCIALES. AYUNTAMIENTO VALÈNCIA**
Los Centros Municipales de Servicios Sociales están situados en los distintos barrios de la Ciudad. En la actualidad existen 11 Centros Municipales de Servicios Sociales en la Ciudad de València. Son Centros a los que puede dirigirse cualquier persona del municipio de València ante cualquier problema o necesidad de carácter social.
Teléfono de derivación: 010
spcentro@valencia.es
www.valencia.es/ayuntamiento/bienestarsocial

- **S.A.U.S SERVICIO DE ATENCION A URGENCIAS SOCIALES Y COLABORACIÓN EN EMERGENCIAS. CONCEJALÍA DE SERVICIOS SOCIALES. AYUNTAMIENTO VALÈNCIA**
Es un servicio del Ayuntamiento de València y gestionado por RAIS València que ofrece atención, orientación e intervención psicosocial especializada e inmediata, a la ciudadanía, en aquellas situaciones de crisis social que puedan dejar a las personas desprotegidas, vulnerables o en situación de riesgo de exclusión social. El SAUS garantiza la atención social los 365 días del año en el horario que los CMSS se encuentran cerrados.
Plaza Polo de Bernabé s/n 46010 València
Tel. 96 208 2684
Servicio activado por PLV 092
spcentro@valencia.es
serurgencias@valencia.es

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL	SERGI CAMPILLO FERNANDEZ	22/09/2017	ACCVCA-120	4412716104892465427

Id. document: HPMc RjRc HcUV aOXO 1rgC TMPj Brk=
CÒPIA INFORMATIVA (NO VERIFICABLE EN SEU ELECTRÒNICA)

PROTOCOLO DE INTERVENCIÓN CON VÍCTIMAS DE TRATA PARA LA EXPLOTACIÓN SEXUAL EN LA CIUDAD DE VALÈNCIA

- **CENTROS DE SALUD. CONSELLERIA DE SANIDAD UNIVERSAL Y SALUD PÚBLICA**
 Es el centro de atención primaria de salud de su zona dependiente de la Consellería de Sanidad. En estos centros, las mujeres y menores que sufren explotación sexual pueden tener la asistencia sanitaria adecuada establecida por el Protocolo PDA de actuación sociosanitaria ante la violencia de género. Además también pueden recibir una atención social a través de profesionales en Trabajo Social que les informaran de las primeras actuaciones a realizar. Es pues, un recurso importante en la detección de situaciones de trata.
 Teléfono gratuito 900 161 161
 Teléfono de emergencias 112
www.san.gva.es
- **ASOCIACIÓN CAVAS (CENTRO DE ATENCIÓN A VÍCTIMAS DE ACOSO Y AGRESIONES SEXUALES)**
 C/ Convento Santa Clara 12-11 46002 València
 Tel. 963 94 30 69 Fax: 963 94 30 69
cavascv@yahoo.es
www.violacion.org
- **SAVE THE CHILDREN COMUNIDAD VALÈNCIANA**
 Av. del Puerto, 267 planta 4 puerta 7, 56011 València
 Tel. 96 395 09 31 Fax. 91 55 32 72
comunidadvalenciana@savethechildren.es
www.savethechildren.es

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL	SERGI CAMPILLO FERNANDEZ	22/09/2017	ACCVCA-120	4412716104892465427

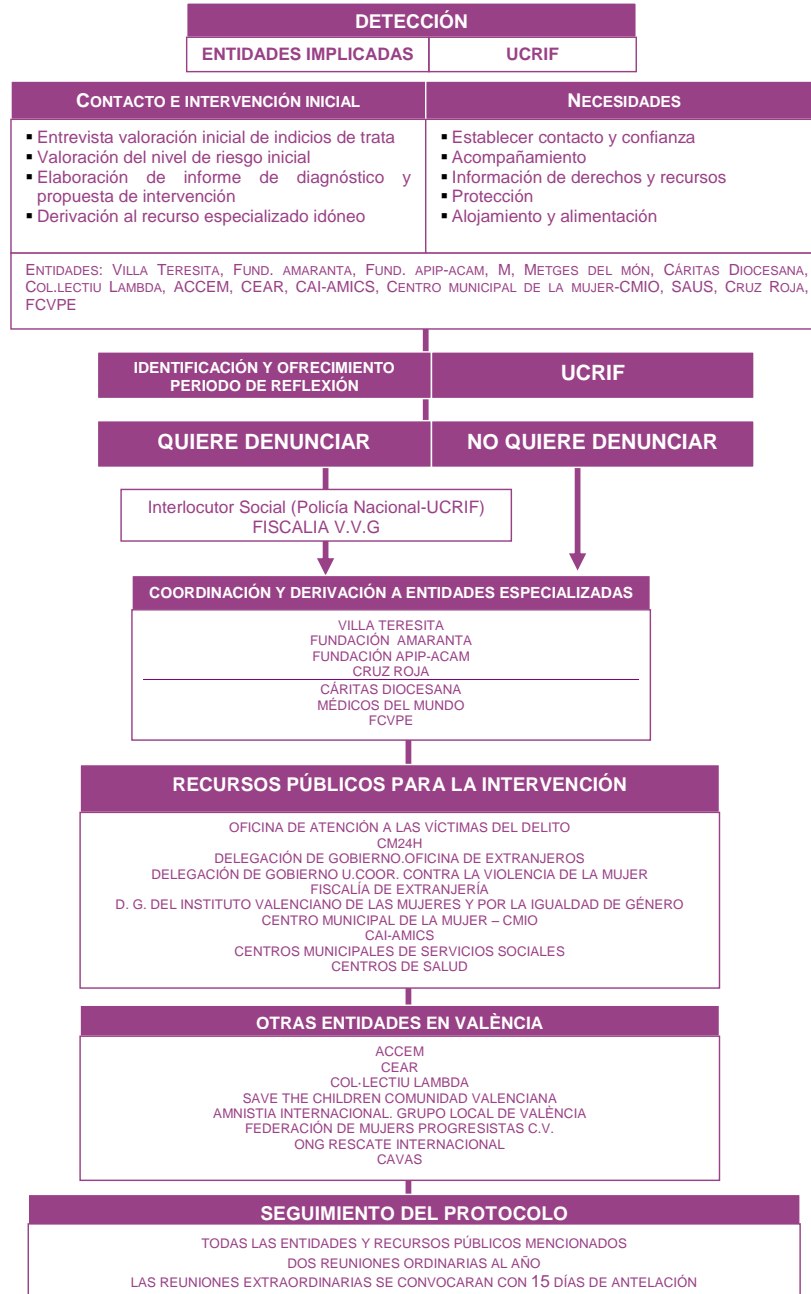

Id. document: HPMc RjRc HcUV aOXo 1rgC TMPj Brk =
CÒPIA INFORMATIVA (NO VERIFICABLE EN SEU ELECTRÒNICA)

PROTOCOLO DE INTERVENCIÓN CON VÍCTIMAS DE TRATA PARA LA EXPLOTACIÓN SEXUAL EN LA CIUDAD DE VALÈNCIA

4.8 DIAGRAMA DE INTERVENCIÓN Y DERIVACIÓN (PERSONAS ADULTAS)

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL	SERGI CAMPILLO FERNANDEZ	22/09/2017	ACCVCA-120	4412716104892465427

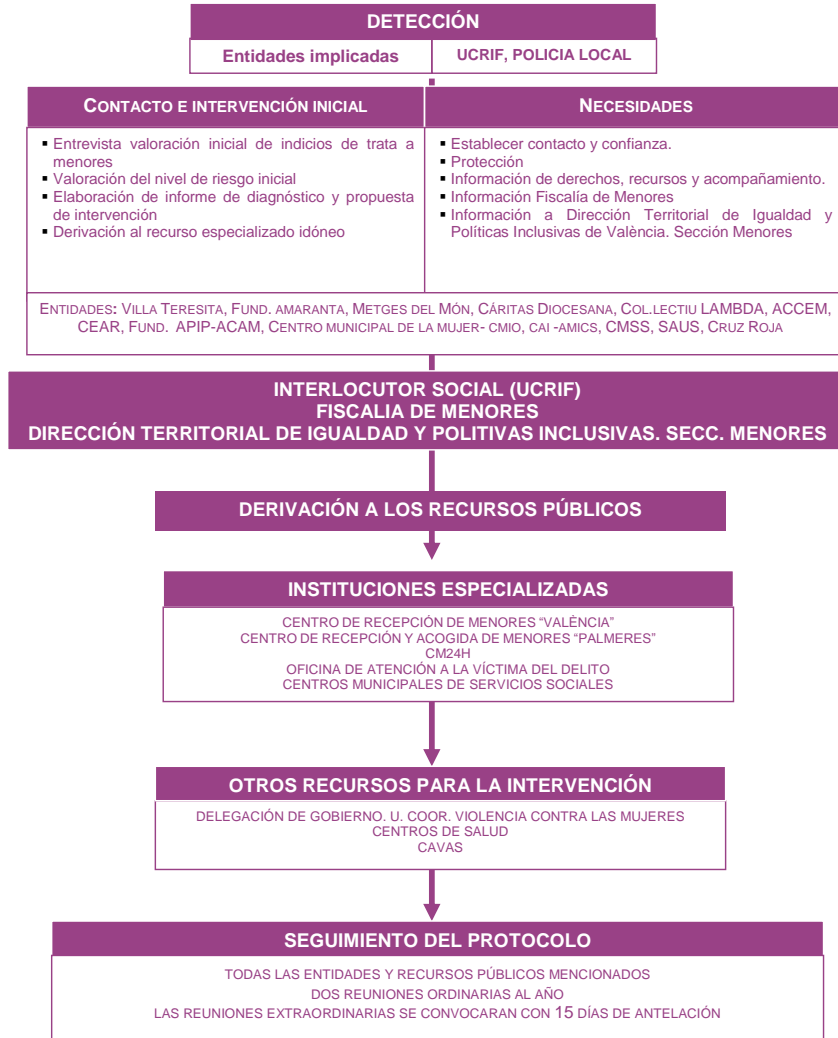

Id. document: HPMc RjRc HcUV aOXo 1rgC TMPj Brk =
CÒPIA INFORMATIVA (NO VERIFICABLE EN SEU ELECTRÒNICA)

PROTOCOLO DE INTERVENCIÓN CON VÍCTIMAS DE TRATA PARA LA EXPLOTACIÓN SEXUAL EN LA CIUDAD DE VALÈNCIA

4.9 DIAGRAMA DE INTERVENCIÓN Y DERIVACIÓN (MENORES)

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL	SERGI CAMPILLO FERNANDEZ	22/09/2017	ACCVCA-120	4412716104892465427

4. SEGUIMIENTO DEL PROTOCOLO DE INTERVENCIÓN CON VÍCTIMAS DE TRATA PARA LA EXPLOTACIÓN SEXUAL

DENOMINACIÓN

El seguimiento periódico de este protocolo se realizara a través de la **Coordinadora para la Inclusión de Personas en Situación de Prostitución y Trata**.

COMPOSICIÓN

Las entidades que componen dicha coordinadora serán las componentes del seguimiento del Protocolo. Aunque los diagramas de intervención tienen características específicas (personas adultas y menores) el seguimiento del Protocolo, asumirá ambas temáticas.

PERIODICIDAD

La Coordinadora se reunirá con carácter ordinario al menos dos veces al año, o cuando lo solicite, con una antelación mínima de 15 días de cualquiera de las partes. En caso de requerirse reuniones extraordinarias se convocarán con 15 días de antelación.

FUNCIONES

- Evaluar el cumplimiento de los objetivos propuestos en el protocolo.
- Identificar y corregir cualquier disfunción de los mismos y mejorar los resultados de su implementación.
- Actualizar los contenidos, procesos, recursos descritos en el protocolo, proponiendo mejoras y/o ampliaciones.
- Elaborar instrumentos metodológicos para la derivación, coordinación y comunicación entre las entidades partícipes.
- Elaborar indicadores de seguimiento y evaluación.
- Recopilar los indicadores de atención y realizar un análisis de la evolución de la problemática.
- Coordinar la realización de campañas de sensibilización que se realicen conjuntamente.
- Facilitar la adhesión al protocolo de otras entidades que trabajen en la materia en el municipio de València.
- Unificar criterios de intervención profesional de las entidades que se adhieran al protocolo.
- Establecer una coordinación periódica entre todas las entidades para la cooperación e intercambio de información entre los programas que intervienen en esta problemática.
- Coordinación con otras entidades o plataformas que trabajan con víctimas de trata.
- El Servicio de Igualdad y Políticas Inclusivas asumirá la dinamización y secretaría.

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL	SERGI CAMPILLO FERNANDEZ	22/09/2017	ACCVCA-120	4412716104892465427

ANEXOS

1. JUSTIFICACIÓN, FINALIDAD Y OBJETIVOS DEL PROTOCOLO

La Trata de Seres Humanos (TSH) supone una lacra social cada vez de mayores dimensiones a nivel internacional. Es también una de las más graves violaciones de los derechos humanos, reduciendo a la persona a simple mercancía, y la persona reducida a esta condición está expuesta a un trato vejatorio e incluso violento causando daños psicológicos, vulnerabilidad, exclusión social y frecuentemente daños físicos.

La TSH, en su acepción más amplia, incluye tanto las múltiples formas de tráfico con fines de explotación sexual (prostitución forzada y engañosa, compra de novias por correspondencia y matrimonios serviles, entre otras), como la extracción y comercio de órganos y el tráfico de seres humanos con fines de explotación laboral, tanto para realizar las labores más penosas que ofrecen nuestros mercados de trabajo en condiciones de sometimiento, como para realizar trabajos domésticos desde una posición de servidumbre. No ha sido incluida la trata con fines de explotación para la mendicidad.

Según constan diversos informes de la Organización de Naciones Unidas, España es considerada como país de tránsito, y en un grado alto como país de destino, recibiendo víctimas procedentes de Europa del Este, principalmente de Rumanía; África subsahariana, con predominio de mujeres de Nigeria, y América central y Sudamérica, con mayoría de mujeres procedentes de Brasil, República Dominicana y Paraguay⁵.

La ONU también estima que el tráfico de personas mueve anualmente entre 5 y 7 billones de dólares, y unos 4 millones de personas se ven desplazadas de un país a otro⁶. Según la OIT genera 12 millones de víctimas en el mundo, afectando a 161 países.

La creciente desigualdad entre los países, la pobreza, una cultura sexista y el mantenimiento de las desigualdades de género son causa, entre otras, de este fenómeno, encontrando en los países receptores una demanda cada vez mayor de los servicios del sexo. Y es que a pesar de los avances en la situación de las mujeres, la sociedad continúa reproduciendo modelos patriarcales, identidades y roles de género del pasado y lesivos que hacen que todavía haya elevados niveles de violencia de género. Por ello el fenómeno de la prostitución y la trata con fines de explotación sexual, siendo situaciones diferenciadas, tienen una vinculación. El hecho de que las personas en situación de prostitución sean mayoritariamente mujeres y niñas y que las personas que consumen prostitución (femenina o masculina) sean hombres, hace necesario que el abordaje de esta realidad tenga una perspectiva de género.

Según los datos ofrecidos en el 2015 por las Fuerzas y Cuerpos de Seguridad del Estado (CITCO - Centro de Inteligencia Contra el Terrorismo y el Crimen Organizado) se han identificado 650 víctimas de explotación sexual, de las cuales 22 víctimas eran menores y mayoritariamente mujeres. Estas víctimas por trata proceden principalmente de Rumanía, España y Nigeria.

En cuanto a la realidad de la trata para la explotación sexual en la ciudad, es difícil cuantificar el fenómeno ya que no hay estadísticas oficiales, pero podemos afirmar que València no es ajena a esta problemática. Concretamente, desde las entidades que han participado en la elaboración de este protocolo y que disponen de programas y recursos que intervienen con población en situación de prostitución, constatan que hay entre 400 y 500 mujeres ejerciendo la prostitución de calle en su mayoría población extranjera. No se puede confirmar que todas estas personas sean víctimas de trata ya que no se ha realizado una identificación específica en su detección, pero la rotación de las mujeres, su nacionalidad, factores personales y socioculturales son indicadores importantes para intuir que muchas de ellas han sido víctimas de trata para la explotación sexual.

Perfiles de las víctimas por trata y explotación sexual en València

Podemos aportar algunos datos relevantes que Metges del Món y Cáritas Diocesana que trabajan con mujeres en situación de prostitución han detectado:

⁵ Apoyando a las víctimas. Propuesta para la sensibilización contra la trata. Delegación del Gobierno para la Violencia de Género. 2016
⁶ Memoria 2009 de la Organización de Naciones Unidas

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL	SERGI CAMPILLO FERNANDEZ	22/09/2017	ACCVCA-120	4412716104892465427

PROTOCOLO DE INTERVENCIÓN CON VÍCTIMAS DE TRATA PARA LA EXPLOTACIÓN SEXUAL EN LA CIUDAD DE VALÈNCIA

- El perfil de la persona en situación de prostitución en nuestra ciudad, son mujeres extranjeras principalmente. Por nacionalidades, provienen de Nigeria, Rumania, España, Colombia, Ecuador y Brasil.
- La edad media se encuentra entre los 25 y 34 años, aunque también es significativa la cohorte de 35 a 44 años. La tendencia a detectar mujeres más jóvenes se dio en los años de bonanza económica 2004-2007.
- La mayor parte de las mujeres se encuentran en situación de irregularidad administrativa, excepto las nacionales de la U.E y españolas. Concretamente las rumanas no pueden conseguir certificado de registro si no tienen una oferta de trabajo. Su situación no es irregular pero si vulnerable porque están fuera de la red de protección social si no tienen Certificado de Registro, salvo en los supuestos contemplados en los arts. 12.1 y 14.3 de la Ley Orgánica 4/2000.
- Tienen un nivel educativo medio-bajo.
- Una gran mayoría están en situación de pobreza o en riesgo de exclusión social en su país de origen y en situación precaria en el país de acogida.
- En muchos casos las mujeres manifiestan haber sufrido maltrato, prácticas sexuales de riesgo y abusos sexuales entre otras conductas violentas.
- Se constata el incremento del número de mujeres que han trasladado el ejercicio de la prostitución a clubs y pisos de alterne. Lugares más aislados donde las mujeres soportan en muchas ocasiones situaciones de explotación y violencia y donde los mecanismos de control tienen más dificultades de observación y acceso.

La finalidad de este protocolo es abordar la trata de personas con fines de explotación sexual, prestando especial atención a las mujeres y niñas. Para ello se precisa un enfoque integral de intervención que recoja prioritariamente la detección, protección, identificación y atención social, sanitaria, psicológica, jurídica, formativa y laboral con la finalidad de que las víctimas o presuntas víctimas puedan tener una recuperación física, psicológica y alcancen el suficiente empoderamiento personal para alcanzar una vida con autonomía socioeconómica que les posibilite salir de la explotación sexual.

Este enfoque integral hace necesario una participación decisiva de las Organizaciones No Gubernamentales con el fin de aunar esfuerzos y establecer líneas de coordinación y colaboración con las Administraciones Públicas.

El protocolo también reconoce la necesidad de hacer una acción combinada que integre la protección de los derechos humanos y la ayuda a las víctimas de trata con fines de explotación sexual, que se concretan en los objetivos de intervención sobre éstas y objetivos metodológicos de actuación de las entidades participantes:

1.1 OBJETIVOS DE INTERVENCIÓN

- a. Informar de sus derechos a las víctimas de trata para la explotación sexual, garantizando, a través de intérpretes si fuera necesario, que se entiendan los derechos de los que se está informando.
- b. Garantizar a la víctima el conocimiento de los programas especializados de víctimas de trata para la explotación sexual, así como de los recursos que pueden ofrecerle.
- c. Cuando la víctima sea extranjera y se encuentre en situación irregular, informar del procedimiento para la concesión del período de restablecimiento, reflexión y en su caso, la exención de responsabilidad y la concesión de la correspondiente autorización de residencia y trabajo o el procedimiento de retorno asistido.
- d. Cuando la víctima sea nacional no comunitaria, informar del derecho a solicitar asilo y Protección Internacional, así como el procedimiento a seguir.
- e. Evaluar sus necesidades de protección y asistencia. Se atenderán especialmente a menores objeto de trata por requerir especial protección al estar expuestos/as a una situación de desamparo y grave riesgo de exclusión social.
- f. Protegerles, realizando una asistencia integral.

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL	SERGI CAMPILLO FERNANDEZ	22/09/2017	ACCVCA-120	4412716104892465427

g. Gestionar el acceso a los recursos existentes tanto de ONGs como de la Administración Local, Autonómica y Estatal de las víctimas de trata para que accedan a la red básica de Servicios Públicos y Servicios Concertados.

1.2 OBJETIVOS METODOLÓGICOS

- a.** Servir como guía y herramienta para la identificación de víctimas de trata para la explotación sexual.
- b.** Unificar criterios profesionales de actuación de los servicios, programas y recursos que intervienen con esta población.
- c.** Servir como pauta de coordinación y derivación entre agentes sociales que intervienen en esta problemática en la ciudad.
- d.** Promover una mayor cooperación e intercambio de información entre la Administración Pública, y los CCFFS a nivel nacional y local, las autoridades judiciales implicadas y las entidades.
- e.** Colaborar en la realización de campañas de sensibilización a la sociedad para promover "tolerancia cero" contra la trata de seres humanos con fines de explotación sexual.
- f.** Sistematizar una recogida de datos de las intervenciones realizadas para estudiar la evolución del fenómeno.
- g.** Facilitar una formación interna a profesionales que trabajen en las entidades que suscriban este protocolo.
- h.** Marcar líneas claras de actuación ante el proceso de identificación, acompañamiento, derivación a recursos y acogida entre los diferentes agentes implicados en los casos (Administración, fuerzas de seguridad del estado, entidades...)

2. PERSPECTIVAS DE ABORDAJE

- Las cifras revelan que la trata de seres humanos con fines de explotación sexual, va dirigida principalmente a mujeres y niñas. Por otra parte, las personas que compran sus cuerpos, para uso sexual son mayoritariamente hombres. Históricamente ha constituido una de las peores formas de violencia ejercida hacia las mujeres y niñas basado en el consumo del cuerpo femenino como objeto sexual. Por ello, **es un problema de violencia de género en un aspecto más amplio, tal como se recogen en diferentes normativas internacionales**. Así pues, esta problemática requiere su abordaje con perspectiva de género con un enfoque integrado.
- La trata y cualquier otra forma de explotación sexual de las mujeres y niñas es una manifestación de la estructura social existente que mantiene a la mujer al servicio sexual del hombre provocando que las mujeres se encuentren en una situación de opresión y explotación sexual. La trata para la explotación sexual no sólo se puede dar en condiciones de fuerza o coacción, sino también abusando de la situación de vulnerabilidad de la víctima. La "libre elección" es un factor engañoso, influenciado por distintas variables, económicas, sociales, culturales. La desigualdad existente restringe de manera real la "libertad de elección". Por ello su abordaje requiere una perspectiva de **vulneración grave de los derechos humanos que priorice la asistencia y protección de las víctimas**.
- **La protección de las y los menores** de edad es uno de los principios de nuestro ordenamiento jurídico, tanto nacional como autonómico, y teniendo en cuenta que hay un gran número, aunque no se disponen de datos al respecto, de niñas que son explotadas sexualmente, es necesario que este Protocolo contemple las medidas específicas de la ley de protección de menores y atender estas situaciones desde un punto de vista de derechos de la infancia.
- **La trata y la explotación sexual están directamente relacionadas con la prostitución** más marginal, principalmente de calle, clubs y pisos de alterne. Por ello el abordaje de esta problemática requiere una perspectiva que no separe la trata de la prostitución aunque entendemos que existe una prostitución que es ajena a la trata.

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL	SERGI CAMPILLO FERNANDEZ	22/09/2017	ACCVCA-120	4412716104892465427

- **Abordar esta problemática requiere tener en cuenta el aspecto de la demanda, es decir al cliente.** La oferta de servicios sexuales existe y el tráfico principalmente de mujeres con fines de explotación sexual aumenta, e incluso en aquellos países que la han regularizado. Esto es debido a la creciente demanda por parte de los clientes. Se están implantando nuevas formas de ocio de la población juvenil que recurren a la prostitución como una forma más de diversión de fines de semana. Necesariamente al haber más demanda de estos servicios, aumenta la oferta caracterizada además por perfiles de mujeres más jóvenes.
- **El abordaje requiere no considerar a las víctimas de trata como inmigrantes delincuentes.** La trata de personas con fines de explotación sexual es una explotación de la inmigración, por lo que deben ser consideradas como víctimas de una actividad delictiva con ánimo de lucro y no como inmigrantes delincuentes.
- **La trata es un fenómeno transnacional de grandes dimensiones,** en el que están Grupos Organizados implicadas redes que intervienen tanto en los países de origen como de tránsito y destino. Pero también se da el fenómeno de la trata dentro de las fronteras de los países, como así lo recoge el Art. 2 de la Convención⁷. Por ello, en este protocolo tendrán también la consideración de víctimas de trata, con independencia del fenómeno de la inmigración.
- Las múltiples dimensiones del problema hace necesario que se **aborde desde todos los ámbitos implicados: judiciales, policiales, sociales, laborales, sanitarios y educativos,** siendo necesaria la coordinación de todos ellos para garantizar una mayor efectividad.
- Tanto la trata, como otras formas de explotación sexual tienen una **relación directa con la vulnerabilidad y el riesgo de exclusión social de grupos debido a factores como la discriminación por motivos de género en los países de origen de las víctimas,** incluso en los países de recepción. La persecución a la población LGTB⁸ en muchas zonas del mundo, obligan a esta población a migrar en busca de países con mayores cotas de libertad sexual; especialmente acusada es la realidad de muchas mujeres transexuales, que por su condición solo encuentran la prostitución como estrategia de supervivencia. Otros factores causantes son los elevados índices de violencia contra las mujeres en estos países, así como la feminización de la pobreza.
- Se considera que **todas las víctimas y presuntas víctimas de trata con fines de explotación sexual deben estar protegidas por este protocolo,** no sólo aquellas que puedan probar que han sido forzadas. La nueva definición internacional de trata refuerza la posición de las víctimas puesto que la carga de la prueba no recae sobre ellas.
- En lo que respecta al derecho de asilo, y aunque son muy diversas las causas por las que una persona puede convertirse en víctima de trata, muchas de estas personas proceden de países inmersos en graves conflictos políticos, sociales, étnicos o religiosos como Somalia, Sudán o Nigeria. **En algunos de estos países las mujeres sufren distintas formas de persecución como puede ser la mutilación genital, matrimonios forzados o violencia intrafamiliar.** Esto pone de manifiesto el claro vínculo existente entre la trata y la persecución por motivos de género y por tanto el derecho de las mismas a solicitar la Protección Internacional en España.

3. DEFINICIONES DE LA TRATA DE PERSONAS

- **El Protocolo de Palermo⁹ define la trata de personas como la captación, el transporte, el traslado, la acogida o la recepción de personas, recurriendo a la amenaza o al uso de la fuerza u otras formas de coacción, al rapto, al fraude, al engaño, al abuso de poder o de una situación de vulnerabilidad o a la concesión o recepción de pagos o beneficios para obtener el consentimiento de una persona que tenga autoridad sobre otra, con fines de explotación. La explotación incluye como mínimo, la derivada de la**

⁷ Convención Internacional Contra la Trata de Personas y la Explotación de la Prostitución Ajena

⁸ Personas lesbianas, gays, transexuales, bisexuales e intersexuales

⁹ Protocolo de Naciones Unidas para prevenir, reprimir y sancionar la trata de personas, especialmente de mujeres, niñas y niños, ratificado por España. Contendida en la Convención del Consejo de Europa sobre la Trata de Personas de 2005 (firmada por España y pendiente de ratificación). http://www2.ohchr.org/spanish/law/pdf/protocoltrafficking_sp.pdf

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL	SERGI CAMPILLO FERNANDEZ	22/09/2017	ACCVCA-120	4412716104892465427

PROTOCOLO DE INTERVENCIÓN CON VÍCTIMAS DE TRATA PARA LA EXPLOTACIÓN SEXUAL EN LA CIUDAD DE VALÈNCIA

prostitución y de otras formas de explotación sexual, trabajos o servicios forzados, esclavitud o prácticas similares, servidumbre y extracción de órganos”.

- El consentimiento dado por la víctima de la trata de personas para la explotación sexual, será irrelevante cuando se haya recurrido a cualquiera de los medios enunciados.
- La captación, el transporte, el traslado, la acogida o la recepción de menores con fines de explotación sexual se considera “trata de personas” incluso cuando no se recurra a ninguno de los medios enunciados en la definición inicial. Se determina la edad para ser menor de edad en los 18 años.
- A los efectos de este protocolo se entiende por explotación cualquier comportamiento por el que la persona perciba que no tiene otra opción razonable que la de ceder a la presión para el ejercicio de la actividad que se le pretende imponer.
- La explotación sexual comprende cualquier forma de actividad sexual, ya sea prostitución, espectáculos pornográficos y matrimonios forzados.

Es importante no confundir los conceptos “trata de seres humanos” y “tráfico ilegal de personas migrantes”. El carácter no consentido (coacción, engaño, violencia), junto a la finalidad de explotación es lo que distingue la primera de lo segundo. Mientras la trata es una violación de derechos humanos, el tráfico de personas migrantes es una violación de las leyes migratorias. Esta expresión significa la “facilitación de la entrada ilegal de una persona en un Estado del cual dicha persona no sea nacional o residente, con el fin de obtener, directa o indirectamente, un beneficio financiero u otro beneficio de orden material”¹⁰.

Los factores que nos permiten diferenciar ambos fenómenos son los siguientes

- **CONSENTIMIENTO:** El tráfico ilegal de personas, pese a desarrollarse a menudo en condiciones degradantes o peligrosas, implica el consentimiento de las mismas a ponerse en manos de la red de traficantes. La trata no es consentida o, de haber mediado consentimiento inicial, el mismo se ha producido mediante coacción, engaño o abuso.
- **EXPLOTACIÓN:** El tráfico ilegal termina con la llegada de las personas traficadas a su destino. La trata implica una posterior explotación de la víctima con la finalidad de obtener beneficios económicos.
- **TRANSNACIONALIDAD:** El tráfico ilegal de emigrantes es siempre transnacional mientras que la trata puede producirse entre distintas zonas de un mismo país.

DIFERENCIACIÓN ENTRE TRÁFICO ILEGAL DE EMIGRANTES Y TRATA DE SERES HUMANOS

	CONSENTIMIENTO	EXPLOTACIÓN	TRANSNACIONALIDAD
TRÁFICO ILEGAL DE INMIGRANTES	Implica consentimiento	Termina con la llegada de los traficados a destino	Siempre transnacional
TRATA DE SERES HUMANOS	No hay consentimiento, o mediante coacción, engaño o abuso	Posterior explotación de la víctima: obtener beneficios económicos	Puede producirse entre distintas zonas del mismo país

¹⁰ “Protocolo contra el tráfico ilícito de migrantes por tierra, mar y aire, que complementa la convención de las naciones unidas contra la delincuencia organizada transnacional”, de 2000. <http://www.acnur.org/t3/fileadmin/scripts/doc.php?file=biblioteca/pdf/1306>

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL	SERGI CAMPILLO FERNANDEZ	22/09/2017	ACCVCA-120	4412716104892465427

4. DERECHOS Y OBLIGACIONES DE LAS VÍCTIMAS DE TRATA

4.1 DERECHOS ¹¹

1. Se protegerá la privacidad y la identidad de las víctimas de trata y sus familiares, en particular previendo la confidencialidad de las actuaciones judiciales y el lugar de residencia.
2. Recibir un trato respetuoso, especializado, individualizado y no discriminatorio
3. Las víctimas tendrán derecho a la asistencia de intérprete (preferentemente de su mismo género) en un idioma que comprendan ¹².
4. Las víctimas tendrán derecho a los recursos sociales dirigidos a su recuperación física, psicológica y social mediante el acceso a:
  - recursos residenciales apropiados
  - asistencia médica y psicológica gratuita
  - ayudas económicas públicas para su subsistencia
  - acceso a recurso formativos y laborales
  - acceso al sistema educativo
5. Las víctimas tendrán derecho a la consideración de la edad, sexo y las necesidades especiales de las víctimas de la trata, en particular las necesidades especiales de menores.
6. Tendrán derecho a un período de reflexión de 90 días duración para valorar con serenidad y seguridad la posibilidad de colaborar con las autoridades en la investigación del delito.
7. Las víctimas de trata con fines de explotación sexual tendrán derecho a acceder al permiso de residencia y de trabajo en atención a la legislación vigente y por los cauces legales establecidos.
8. Las víctimas de trata nacionales no comunitarias, sean mayores o menores de edad, tendrán derecho a solicitar protección internacional en los términos que se determina en la Ley 12/2009, de 30 de octubre reguladora del derecho de asilo y de la protección subsidiaria.
9. Las víctimas tendrán derecho a la información y asesoramiento de los procedimientos judiciales y administrativos pertinentes e incluso después de su conclusión, y con independencia de que se conozca o no la identidad del infractor y del resultado del proceso.
10. También tendrán derecho a la asistencia jurídica gratuita para las actuaciones penales contra los y las delincuentes sin que ello menoscabe los derechos de la defensa. Podrán ser acompañadas por persona de su elección durante la práctica de las pruebas.
11. Tendrán derecho a personarse, ser oída y que se tenga en cuenta su opinión en todas las etapas del proceso.
12. Se garantizará la calidad de los documentos de identidad que se expidan a fin de que éstos no puedan ser utilizados indebidamente ni falsificarse, reproducirse o expedirse de forma ilícita.
13. Se garantizará la calidad, integridad y la seguridad de los documentos de viaje y de identidad que se expidan en su nombre.
14. Tendrán derecho a prestar testimonio en condiciones especiales de protección, y a la protección frente a toda posible o efectiva represalia.

¹¹ Protocolo de actuación institucional sobre adopción de medidas de prevención, investigación y tratamiento a las mujeres víctimas de trata con fines de explotación sexual. Fiscalía Superior de la Comunidad Autónoma de Galicia

¹² Estatuto de la víctima del delito Ley 4/2015

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL	SERGI CAMPILLO FERNANDEZ	22/09/2017	ACCVCA-120	4412716104892465427

15. Tendrán derecho a iniciar procedimientos para la restitución de sus derechos y obtención de indemnizaciones.
16. Tendrán derecho a que se les facilite el retorno voluntario a su lugar de origen en condiciones de seguridad y dignidad, así como el de sus hijas e hijos económicamente dependientes.
17. Se garantizará el derecho de asociación.
18. En el caso de menores o adolescentes víctimas de trata con fines de explotación sexual, hay que añadir a las previsiones respecto a los derechos de las víctimas de trata de los instrumentos internacionales, aquellos que consagran de manera específica los derechos de los niños y las niñas, en concreto la Convención sobre los Derechos del Niño/a y los recogidos en los artículos del Protocolo de Naciones Unidas sobre la Trata de Personas, que abordan su situación en particular. Por este motivo los y las menores de edad víctimas de explotación tienen derecho a obtener protección y atención tanto del Estado español como de su estado de origen; y pueden solicitar el asilo o un permiso de residencia por razones humanitarias al país de acogida. Como ya se ha comentado anteriormente, en el protocolo MENA se recogen extensamente sus derechos y medidas de protección por ser menores no acompañados en situación irregular en nuestro país.
19. Persistencia en el testimonio, para evitar que la retractación del mismo pueda dar lugar a la pérdida de los derechos relativos a su permanencia en España. Esta cuestión es algo delicada, puesto que muchas víctimas al prestar declaración sufren altos índices de estrés provocado por el miedo o el shock postraumático. Por eso es clave contar con organizaciones expertas con capacidad para realizar identificaciones de manera adecuada (habilidades de entrevista, mediadoras del mismo país de origen de la víctima...).
20. Serán tenidos en cuenta todos los derechos que se establecen en el Estatuto de las víctimas del delito, Ley 4/15, de 27 de abril, sobre el Derecho de las víctimas.

4.2 OBLIGACIONES

1. Colaborar con las autoridades competentes, una vez tomada la decisión de denunciar su situación en relación a las circunstancias de captación y del modo de actuación de explotación de sus traficantes.
2. No retomar el contacto con sus explotadores/as.
3. Obligación de colaborar de forma leal y no fraudulenta con las Administraciones Públicas.
4. Las víctimas mantendrán la privacidad respecto a la identidad, situación y localización de otras víctimas con las que pudiera coincidir o comunicarse en los diferentes recursos que contempla este protocolo.

5. INDICADORES DE VÍCTIMAS DE TRATA PARA LAS MEMORIAS DE LOS PROGRAMAS/RECURSOS

ADULTAS

Nº de mujeres víctimas de trata detectadas
 Nº de mujeres víctimas de trata derivadas a UCRIF
 Nº de mujeres víctimas de trata identificadas como tal por UCRIF
 Nº de mujeres víctimas de trata incluidas en el programa respectivo
 Nº de mujeres víctimas de trata derivadas a otra Comunidad Autónoma o ciudad

MENORES

Nº de menores víctimas de trata detectadas
 Nº de menores víctimas de trata derivadas a UCRIF
 Nº de menores víctimas de trata derivadas a FISCALÍA

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL	SERGI CAMPILLO FERNANDEZ	22/09/2017	ACCVCA-120	4412716104892465427

AJUNTAMENT
DE VALÈNCIA

ACORD

Id. document: HPMc RjRc HcUV aOXO 1rgC TMPj Brk =
CÒPIA INFORMATIVA (NO VERIFICABLE EN SEU ELECTRÒNICA)

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA
REGIDORIA D'IGUALTAT I POLÍTiques INCLUSIVES

PROTOCOL D'INTERVENCIÓ AMB VÍCTIMES DE TRÀFIC DE PERSONES PER A L'EXPLOTACIÓ SEXUAL A LA CIUTAT DE VALÈNCIA

València, abril 2017

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL	SERGI CAMPILLO FERNANDEZ	22/09/2017	ACCVCA-120	4412716104892465427

ENTITATS PARTICIPANTS EN L'ELABORACIÓ DEL PROTOCOL

ENTITATS	DEPARTAMENTS/PROGRAMES
Ajuntament de València	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Regidoria Igualtat i Polítiques Inclusives. Secció de les Dones i Igualtat ▪ Regidoria de Servicis Socials ▪ Regidoria d'Inserció Sociolaboral. Secció de Programes d'Inserció Social i Laboral ▪ Regidoria de Cooperació al Desenvolupament i Migració ▪ Regidoria de Seguretat Ciutadana ▪ Regidoria d'Ocupació
Delegació de Govern de València	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Unitat de Coordinació contra la Violència sobre la Dona ▪ Oficina d'Estrangers de València
Generalitat Valenciana	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives. Direcció General de l'Institut Valencià de les Dones i per la Igualtat de Gènere. Direcció General d'Infància i Adolescència. Secc. Menors
FISCALIA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Fiscalia de víctimes de violència de gènere ▪ Fiscalia de menors ▪ Fiscalia d'estrangeria
POLICIA NACIONAL- UCRIF	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Unitat Contra Xarxes d'Immigració il·legals i Falsedats documentals de la Brigada Prov. Estrangeria i Fronteres
OAVD	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Oficines d'assistència als víctimes del delictes
FCVPE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Programa d'atenció integral a dones víctimes de tràfic de persones amb fins d'explotació sexual. Fundació Valenciana Pacte per a l'Ocupació
Villa Teresita	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Programa d'atenció integral a dones víctimes de tràfic de persones i/o en situació de prostitució
Càritas Diocesana	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Programa integral d'atenció a persones en situació de prostitució i tràfic de persones (Jere-Jere)
Metges del Món CV	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Programa d'atenció sociosanitària a persones que exercixen la prostitució
Fundación APIP-ACAM	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Programa d'atenció integral a dones víctimes de tràfic de persones amb fins d'explotació sexual
Col·lectiu LAMBDA de lesbianes, gais, transsexuals i bisexuals	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Programa prevenció de VIH en treballadors/ores sexuals
CEAR-PV	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Programa de protecció internacional per a víctimes de tràfic de persones
Fundación de Solidaridad Amaranta. Delegación València	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Suport social a dones en contextos de prostitució i víctimes de tràfic de persones amb fins d'explotació sexual
ACCEM	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Programa d'atenció i protecció integral de les víctimes de tràfic de persones amb fins d'explotació sexual o persones prostituïdes¹
SAVE THE CHILDREN	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Departament d'incidència política i sensibilització
CREU ROJA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Programa d'atenció integral a dones víctimes de tràfic de persones – Ajuda humanitària ▪ Programa de dona en dificultat social ▪ Programa de persones en situació d'extrema vulnerabilitat ▪ Atenció a persones vulnerables en assentaments
GRUPS POLÍTICS MPALS.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ GP Compromís ▪ GP PSOE ▪ GP València en Comú ▪ GP PP ▪ GP Ciutadans

¹ Denominació abreujada del programa centralitzat destinat a proveir i millorar els servicis d'atenció i protecció integral de les víctimes de tràfic de persones amb fins d'explotació sexual o persones prostituïdes.

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL	SERGI CAMPILLO FERNANDEZ	22/09/2017	ACCVCA-120	4412716104892465427

ÍNDEX

- 1. INTRODUCCIÓ**
- 2. CRITERIS D'INTERVENCIÓ**
- 3. DETECCIÓ DE VÍCTIMES DE TRÀFIC DE PERSONES**
  - 3.1. ÀMBITS DE DETECCIÓ
  - 3.2. METODOLOGIA PER A LA DETECCIÓ
  - 3.3. INDICADORS PER A LA DETECCIÓ
- 4. DERIVACIÓ ALS RECURSOS**
  - 4.1. IDENTIFICACIÓ DE LES SUPOSADES VÍCTIMES DE TRÀFIC D'ÉSSERS HUMANS
  - 4.2. ACTUACIONS ESPECÍFIQUES EN CAS DE VÍCTIMES DE TRÀFIC D'ÉSSERS HUMANS MENORS D'EDAT
  - 4.3. DERIVACIÓ PER A UN SUPORT INTEGRAL
  - 4.4. ACTUACIONS I CRITERIS PER A LA DERIVACIÓ A LES ORGANITZACIONS
  - 4.5. ENTITATS ESPECIALITZADES DE LA CIUTAT DE VALÈNCIA
  - 4.6. RECURSOS PÚBLICS AMB COMPETÈNCIA
  - 4.7. ALTRES RECURSOS COL·LABORADORS A VALÈNCIA
  - 4.8. DIAGRAMA D'INTERVENCIÓ I DERIVACIÓ (PERSONES ADULTES)
  - 4.9. DIAGRAMA D'INTERVENCIÓ I DERIVACIÓ (MENORS)
- 5. SEGUIMENT DEL PROTOCOL D'INTERVENCIÓ AMB VÍCTIMES DE TRÀFIC DE PERSONES PER A L'EXPLOTACIÓ SEXUAL**

ANNEXOS

- 1. JUSTIFICACIÓ, FINALITAT I OBJECTIUS DEL PROTOCOL**
  - 1.1. OBJECTIUS D'INTERVENCIÓ
  - 1.2. OBJECTIUS METODOLÒGICS
- 2. PERSPECTIVES D'ABORDATGE**
- 3. DEFINICIONS DEL TRÀFIC DE PERSONES**
- 4. DRETS I OBLIGACIONS DE LES VÍCTIMES DE TRÀFIC DE PERSONES**
  - 4.1. DRETS
  - 4.2. OBLIGACIONS
- 5. INDICADORS DE VÍCTIMES DE TRÀFIC DE PERSONES PER A LES MEMÒRIES DELS PROGRAMES/RECURSOS**

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL	SERGI CAMPILLO FERNANDEZ	22/09/2017	ACCVCA-120	4412716104892465427

1. INTRODUCCIÓ

Este protocol és resultat del treball comú de la **Coordinadora per a la inclusió de persones en situació de prostitució i tràfic de persones**, creada en 2016 a iniciativa de l'Ajuntament de València (Regidoria d'Igualtat i Polítiques Inclusives), i diverses entitats i institucions que treballen a la ciutat amb població en situació de prostitució, com les entitats promotores Metges del Món, Càritas Diocesana, Fundació APIP-ACAM, Villa Teresita i Col·lectiu LAMBDA.

La col·laboració i coordinació mantinguda des de 2006 en esta temàtica ha donat resultats molt satisfactoris que reafirmen la utilitat de la Coordinadora i, fruit d'esta col·laboració, es planteja la necessitat de realitzar este **Protocol d'intervenció amb víctimes de tràfic de persones per a l'exploració sexual a la ciutat de València** la finalitat de la qual és millorar la intervenció que realitzen les diferents entitats participants en la detecció, identificació, derivació, assistència i protecció de les víctimes d'exploració sexual a la ciutat de València, prestant especial atenció a les dones i xiquetes. Per això, fa falta un enfocament integral d'intervenció social, sanitària, psicològica, jurídica, formativa i laboral amb la finalitat que les víctimes o presumptes víctimes puguem eixir de l'exploració sexual.

Este protocol també respon a la necessitat de dissenyar instruments més eficaços i concrets a la realitat a què s'apliquen, tenint en compte els marcs legals que contempla la normativa espanyola i internacional i que es despleguen en l'annex.

2. CRITERIS D'INTERVENCIÓ

Les actuacions de les entitats firmants se sotmetran al que preveu la legislació espanyola vigent, als tractats internacionals en què Espanya siga part i, en general, als instruments internacionals que tinguen accés a l'aplicació de la legislació espanyola per la via de l'article 10.2 de la Constitució. Les actuacions de les entitats firmants s'ajustaran a l'estatus reconegut a les víctimes en l'Estatut de la víctima del delicte aprovat per la Llei 4/2015, de 27 d'abril.

Estos són els criteris d'actuació que han de servir de pautes generals que cal tindre en compte a l'hora de prestar la millor atenció professional tant a persones adultes com a menors víctimes de tracta, incloent-hi les víctimes potencials.

1. No fer mal, tracte humà, respectuós i individualitzat

Actuacions orientades a la persona, reconeixent de forma explícita la dignitat de les víctimes i amb una atenció individualitzada. Tractar cada possible víctima i la seua situació com si el dany potencial fóra extrem, fins que hi haja evidència contrària. No iniciar cap entrevista que puga empitjorar la seua situació a curt o llarg termini. Encara que una víctima haja acceptat una entrevista, esta no s'ha de realitzar si qui l'entrevistarà preveu conseqüències negatives.

2. Conèixer el tema i avaluar els riscos

Conèixer els riscos associats amb el tràfic de persones i amb el cas individual de cada persona abans d'iniciar una entrevista. Avaluar si la trobada generarà violència, problemes migratoris, pèrdua d'ingressos, multes o altres penalitzacions falses pròpies dels ambients d'exploració.

3. Preparar informació de referència

No fer promeses que no es puguem complir. Tindre preparació per a donar informació en l'idioma natiu de la víctima i en la llengua local (si són distints) sobre servicis legals, de salut, alberg, suport social i seguretat, i per a donar referències si se sol·liciten. Informar la persona dels drets a què pot accedir.

4. Seleccionar adequadament la persona intèrpret i l'equip de treball

Sospesar els riscos i beneficis associats a l'ús d'intèrprets, companys o companyes de treball, de més acompanyants; desenvolupar mecanismes adequats de selecció i capacitat. De vegades, una persona o conegut de la presumpta víctima empleat com a intèrpret pot estar actuant a favor de la xarxa d'exploració.

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL	SERGI CAMPILLO FERNANDEZ	22/09/2017	ACCVCA-120	4412716104892465427

5. Garantir l'anonimat i la confidencialitat

Protegir la identitat i la confidencialitat de l'entrevistada al llarg de tot el procés de l'entrevista, des que se la contacta fins que es fan públics els detalls del seu cas.

6. Aconseguir una autorització conscient

Assegurar que cada persona entrevistada entenga clarament el contingut i l'objectiu de l'entrevista, l'ús que vol donar-se a la informació, el seu dret a no contestar preguntes, el seu dret a donar per acabada l'entrevista quan li parega i el seu dret a posar restriccions a l'ús de la informació.

7. Escoltar i respectar la valoració de la víctima sobre la seua situació i riscos per a la seua seguretat

Entendre que cada persona tindrà diferents preocupacions i que la seua percepció pot ser diferent del punt de vista d'altres persones que estiguen avaluant eixes circumstàncies.

8. Evitar la victimització secundària

No fer preguntes amb la intenció d'obtenir respostes amb alta càrrega emocional. Tindre preparació per a enfrontar les angoixes i per a ressaltar les seues fortaleses.

9. Tindre preparació per a una intervenció d'emergència

Tindre preparació per a intervenir en el cas que la persona diga que està en perill imminent. Les peticions d'ajuda urgent han de tindre prioritat immediata sobre l'entrevista. Ha de ser prioritari l'accés als recursos adequats amb un acompanyament.

10. Fer que la informació recopilada siga usada correctament

Usar la informació de manera que beneficie les persones en particular o que propicie l'avanç de millors polítiques en favor de les víctimes del tràfic de persones.

11. Enfocament de drets d'infància

En tot procés d'identificació d'una víctima de tràfic d'ésser humans, les persones que intervinguen han d'estar alerta davant de qualsevol indici de minoria d'edat de la víctima, anteposant el principi de l'interés superior de menors. Davant de la mera sospita que una víctima pot ser menor d'edat, ha de ser tractada com a tal, tenint en compte que açò implica:

- Reconeixement i exercici de tots els drets que té reconeguts a partir de la seua condició de víctima de tràfic de persones.
- Avaluar i dictaminar si la víctima és menor estranger no acompanyat i, si és el cas, aplicar-se, si així fa falta, les normes previstes, inclosos els procediments de determinació de l'edat que puguin confirmar-ne la minoria d'edat, respectant escrupolosament tots els drets dels xiquets i xiquetes.
- Definició i tractament de la seua situació administrativa a Espanya d'acord amb la regulació que les normes d'estrangeria preveuen per a menors estrangers no acompanyats inclosos els procediments de determinació de l'edat i que han de respectar escrupolosament tots els drets dels xiquets i xiquetes que vinguen a confirmar la seua minoria d'edat i que han de respectar escrupolosament tots els drets dels xiquets i xiquetes.
- Accés a recursos del sistema de protecció que atenguen de manera específica a les situacions tan delicades i complexes d'estes xiquetes i xiquets; en particular, garantir la seua protecció i seguretat davant de les xarxes d'explotació, i una atenció adequada per a la seua recuperació emocional i psicosocial, tenint en compte la necessitat d'un tractament especialitzat.
- Atenció especialitzada a les filles i fills de les víctimes de tràfic de persones.

3. DETECCIÓ DE VÍCTIMES DE TRÀFIC DE PERSONES

A la ciutat de València hi ha diversos recursos enfocats a l'atenció de persones que exercixen la prostitució. Estos espais s'han plantejat com a punts de trobada a fi d'oferir una sèrie de servicis encaminats a millorar-ne les condicions de vida. Els recursos existents intervenen en els àmbits sanitari, psicològic, jurídic, social, formatiu i d'orientació laboral.

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL	SERGI CAMPILLO FERNANDEZ	22/09/2017	ACCVCA-120	4412716104892465427

PROTOCOL D'INTERVENCIÓ AMB VÍCTIMES DE TRÀFIC DE PERSONES PER A L'EXPLOTACIÓ SEXUAL A LA CIUTAT DE VALÈNCIA

No obstant això, les accions enfocades a treballar amb persones prostituïdes i, concretament, víctimes de tràfic de persones, són un objectiu que des de les distintes entitats es planteja des de fa relativament poc de temps i encara continua sent un punt central que cal tindre en compte des de l'atenció, principalment de dones en situació de prostitució.

3.1 ÀMBITS DE DETECCIÓ

La detecció de possibles víctimes de tràfic d'éssers humans es produïx, en la majoria dels casos, com a conseqüència d'investigacions dutes a terme per les Forces i Cossos de Seguretat. La detecció també pot produir-se per inspeccions de treball, en el moment d'entrada en el país, o bé quan una suposada víctima entra en contacte amb una organització, pública o privada, com a conseqüència de l'accés a un servei sanitari, social, educatiu, o bé després del contacte amb un dispositiu d'informació (unitats mòbils o serveis d'atenció telefònica). Igualment, pot ser la mateixa víctima qui informe altres persones o organitzacions de la seua situació, o bé estes detecten la dita situació per qualsevol altra via.

En este sentit, és necessari mencionar la Instrucció 06/2016 de la Secretaria d'Estat de Seguretat sobre actuacions de les FCSE en la lluita contra el tràfic d'éssers humans i en la col·laboració amb les organitzacions i entitats amb experiència acreditada en l'assistència a víctimes i, més concretament, la figura de "l'Interlocutor Social Territorial" amb la funció principal d'assumir la responsabilitat de la coordinació, cooperació i desenvolupament de les actuacions relacionades amb els "delictes vinculats al tràfic d'éssers humans". Així mateix, en la seua qualitat d'interlocutor social serà el punt de contacte permanent amb les organitzacions i entitats especialitzades en este àmbit. Als efectes d'este protocol, l'interlocutor territorial serà el cap de la UCRIF de la Policia Nacional, les dades de contacte del qual consten en l'apartat 4.6 Recursos Públics amb competències.

Segons arplega el Protocol marc de protecció de les víctimes de tràfic d'éssers humans, adoptat per acord de 28 d'octubre del 2011, qualsevol persona que tinga coneixement, per qualsevol mitjà, de l'existència d'un possible delictes de tràfic de persones o d'una possible víctima, haurà de presentar l'oportuna denúncia davant del Ministeri Fiscal, l'organisme judicial competent o l'autoritat policial, d'acord amb el que disposa el títol II de la Llei d'enjudiciament criminal.

Concretament este protocol coordinarà la intervenció que realitzen les entitats especialitzades en el tràfic de dones de la ciutat amb la realització de l'acció d'assistència i suport en les zones següents:

- Actuació en carretera i polígons
- Actuació a peu de carrer
- Actuació en clubs i locals
- Actuació en pisos de prostitució
- Des de recursos públics i privats
- Aeroports, centres d'acollida immigrants i CIES

3.2 METODOLOGIA PER A LA DETECCIÓ

A l'hora d'elaborar la recollida de dades importants per a detectar les presumptes víctimes de tràfic de persones, hem de tindre en compte una sèrie de punts fonamentals que cal treballar. A continuació exposarem els més rellevants que s'han de tindre en compte quan realitzem les entrevistes diagnòstiques. Segons anem aproximant-nos a les zones d'intervenció, haurem de seguir una sèrie de passos:

- a. Observar:** a mesura que ens acostem a la zona, s'hi analitzarà la distribució de les víctimes i es decidirà per on començar l'abordatge. Serà tasca de la tècnica o el tècnic que es trobe treballant en eixe moment organitzar el grup d'intervenció.
- b. Acostament de la persona medidora sempre que siga possible i el personal tècnic ho considere convenient:** el primer contacte amb les víctimes hauria de ser tasca de la persona medidora sempre dirigida per la tècnica o el tècnic. És molt important fer la sensació de proximitat i intentar crear un vincle de complicitat amb les presumptes víctimes.
- c. Les funcions de la persona tècnica:** pot anar orientada en diferents sentits depenent de la situació i el moment:

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL	SERGI CAMPILLO FERNANDEZ	22/09/2017	ACCVCA-120	4412716104892465427

- Observar tot el que passa entorn de la persona medidora una vegada que esta entre en contacte i es dirigisca a les dones.
- Iniciar conversacions amb possibles víctimes de les quals percep un cert interès.
- Oferir reforços a les intervencions de la persona medidora.
- Identificar nous punts d'actuació que comunicarà més tard a la persona medidora.

d. L'entrevista especialitzada: Una vegada realitzada la detecció en les zones de treball de les possibles víctimes, si estes es mostren col·laboradores i confiades i es detecten trets de possibles casos de tràfic de persones, les citarem als centres respectius on realitzarem una investigació més profunda respecte a la seua situació a Espanya i la seua relació i entrada en el món de l'explotació sexual. L'instrument metodològic que utilitzarem, entre altres, serà l'entrevista estructurada.

L'objectiu de les entrevistes que s'han de realitzar per a la detecció de víctimes és el d'obtenir informació sobre la trajectòria vital del procés de cada persona que lliga el seu inici en la prostitució o els començaments de la seua relació amb xarxes de tràfic de persones i les condicions en què es desenvolupa el seu projecte migratori.

Així mateix, busquem informació sobre la percepció actual de la seua vida sobre altres bases. Els contextos socioeconòmics i familiars tenen també molta importància i sobre ells han d'incidir diverses preguntes que es fan a les dones.

Les entrevistes han de proporcionar informació útil per a conèixer millor els distints itineraris pels quals han transitat les dones. Buscar tipologies recurrents i comprendre millor la seua condició actual i les seues possibilitats de canvi.

Estos coneixements i comprensió han de servir, a més, per a millorar i ajustar les intervencions, per a entendre millor este fet social i, en este sentit, podrà ser útil per a totes les persones que treballen en este tema.

3.3 INDICADORS PER A LA DETECCIÓ

És important entendre que no tots estos indicadors estan presents en totes les situacions de tràfic de persones. D'altra banda, la presència o absència d'estos indicadors no demostra ni desmentix la situació de tràfic d'éssers humans. No obstant això, estos indicadors serviran per a realitzar una valoració de la situació i, si és el cas, una derivació a servicis especialitzats.

a. Indicis generals

- No tindre passaport, documents d'identificació o posseir documents falsos. Situació d'estada irregular en el país.
- No posseir o no controlar els propis diners.
- Li han "arreglat" el viatge i ha contret deutes desproporcionats que ha de pagar a través d'exercir la prostitució.
- La persona ha de guanyar una quantitat estipulada de diners mínima diària o setmanal i això constituïx una servitud per deutes. Les persones són sotmeses a jornades de "treball" interminables.
- També és poden trobar en condicions de vida pobra i inhumana.
- Una descuidada aparença física i/o signes de maltractament físic, coerció, explotació, abús de situació vulnerable.
- Poden estar sotmeses a greus amenaces cap a les víctimes o els seus familiars, pressió per deutes, etc.
- Poden trobar-se en situació de dependència i incapacitat de mudar-se a un altre lloc o deixar el seu treball.
- Aïllament i incapacitat de comunicar-se amb familiars i amistsats i limitació del contacte amb persones alienes a la xarxa traficant.
- Tindre dificultat per a comptar la seua verdadera història per por de les experiències viscudes, problemes de salut mental, pressió de la xarxa traficant a guardar silenci,

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL	SERGI CAMPILLO FERNANDEZ	22/09/2017	ACCVCA-120	4412716104892465427

amenaces i/o el convenciment que els que les exploten són els que en realitat les estan ajudant.

b. País d'origen

És important no oblidar que el tràfic de persones és un fenomen global, molt complex i, per això, en continu canvi quant als països d'origen, les rutes emprades per la xarxa traficant. Una investigació realitzada per APRAMP l'any 2007 va identificar els següents països d'origen de les víctimes de tràfic sexual de persones:

- **Europa:** Romania, Bulgària, Albània, Polònia i els antics estats de la Unió Soviètica.
- **Amèrica Llatina:** Equador, Colòmbia, Perú, Veneçuela, Paraguai, Brasil i República Dominicana.
- **Dones transsexuals procedents d'Amèrica Llatina:** Equador, Bolívia, Colòmbia, Costa Rica i Brasil majoritàriament.
- **Àfrica subsahariana:** Nigèria (generalment del sud del país), Sierra Leone i Libèria.
- **Àsia:** Xina

c. Llocs en què es troben en el país receptor

Una vegada al país de destí, les víctimes solen trobar-se en zones on s'exercix la prostitució o en establiments de comerç sexual com a clubs de carretera, salons de massatge o agències de xiques de companyia.

És important conèixer la nacionalitat predominant a les zones on es congreguen dones per a exercir la prostitució, perquè es pot sospitar que les dones congregades en zones concretes siguin víctimes de tràfic de persones. Açò es dona especialment en la prostitució de carrer que es concentra a les grans ciutats, zones portuàries i en polígons de la perifèria. Estan sotmeses a una alta mobilitat geogràfica.

d. Indicis relatius al seu entorn

Les víctimes es mantenen vigilades o tenen restricció de moviments, per la qual cosa és comú que, si han de traslladar-se al lloc on són explotades o a algun altre lloc, vagen escortades i inclús que una persona de la xarxa traficant realitze les funcions de traducció. També és comú que visquen al mateix lloc on són explotades i que hi haja fortes mesures de seguretat. Sol haver-hi formes extremes de control als llocs on es troben (finestres o portes tancades, llocs aïllats), no coneixen la zona, la ciutat. Les víctimes també poden fer una vida "normal" aparentment, cosa no l'eximix d'estar en una situació d'explotació sexual i/o tràfic de persones.

e. Indicis conductuals no verbals

Prestar atenció al llenguatge no verbal de les possibles víctimes, com a signes de nerviosisme, ansietat, por; especialment si està present una tercera persona que l'acompanya. També poden ser indicadors mostrar recel per a parlar, buscar l'aprovació contínua o que parega que contenen una cosa que ha sigut apresada. Per a això podem fixar-nos en el to i ritme de veu, la mirada, el llenguatge corporal i gestual i en la coherència entre el que es diu i el que és manifesta no verbalment, tenint sempre en compte l'aspecte cultural. Si la persona que l'acompanya sol·licita estar present en totes les entrevistes, contesta per la víctima: tot això denota control o vigilància per part d'ella, la qual cosa indica aïllament i dependència.

f. Indicis verbals

Allò que les víctimes expressen verbalment en totes les ocasions en què ens entrevistem amb elles pot aportar-nos gran varietat d'indicis de la seua situació. Altres indicadors poden ser els missatges incongruents o contradictoris, expressar preocupació per la seua situació, per la seua família o mentir. La dificultat per a expressar-se en l'idioma del país en què es troba o desconèixer-lo, a pesar d'una estada relativament llarga, pot ser un altre indicatiu.

g. Indicis de salut

- Signes de problemes de salut: indicis de maltractament, malalties o infeccions no tractades, nombre alt d'avortaments, realització de servicis sexuals sense protecció, presència de lesions en genitals, abdomen o mamelles, dolor pelvià, infeccions ginecològiques de repetició, dismenorrea, etc.

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL	SERGI CAMPILLO FERNANDEZ	22/09/2017	ACCVCA-120	4412716104892465427

Id. document: HPMc RjRc HcUV aOXO 1rgC TMPj Brk=
CÒPIA INFORMATIVA (NO VERIFICABLE EN SEU ELECTRÒNICA)

PROTOCOL D'INTERVENCIÓ AMB VÍCTIMES DE TRÀFIC DE PERSONES PER A L'EXPLOTACIÓ SEXUAL A LA CIUTAT DE VALÈNCIA

- Síntomes de problemes de salut mental o trastorns psicològics: estrés postraumàtic, insomni, depressió, intents de suïcidi, ansietat, fòbies, baixa autoestima, dificultats de concentració, esgotament psíquic, pèrdues de memòria, trastorns de conducta alimentària, irritabilitat, trastorn de personalitat, addicció a drogues i alcohol, etc.
• Accés limitat o falta d'accés a assistència mèdica: impossibilitat d'acudir a servicis mèdics, períodes d'abandó, incompliment de cites o tractaments, acudir amb la parella o acompanyant que no la vol deixar sola, falta de targeta sanitària.
• Condicions abusives en prestar els servicis: impossibilitat de negociar relacions sexuals sense protecció, condicions i/o pràctiques violentes o indesitjables per a la persona.

h. Indicis específics relatius a menors

- Els xiquets, xiquetes i adolescents es troben davant d'una major vulnerabilitat en els situacions de tràfic de persones a causa de les característiques pròpies de la seua edat, la qual cosa sovint fa que no siguin conscients de ser víctimes de tràfic de persones. Legalment en una situació de tràfic de persones infantil, el consentiment és irrellevant. En el tràfic de menors per a l'explotació sexual es donen igualment la majoria dels indicadors de detecció de persones adultes que es mencionen, per la qual cosa assenyalarem aquells que en són més específics.
• Els xiquets, xiquetes i adolescents poden estar en situació de mendicitat, prostitució, pornografia infantil, cometre xicotets delictes de carrer, tasques domèstiques abusives, matrimonis forçats, viure al carrer, "treball" marginal i irregular en sectors com la construcció, hostaleria, turisme, agricultura, fàbriques, etc.
• També es pot donar la peculiaritat que els traficants poden ser persones conegudes i considerades com a amigats pels/per les menors. Inclús poden ser els seus familiars els que els convencen per a realitzar els activitats mencionades.
• No tindre accés a l'educació i a cures bàsiques de salut, o el seu accés és limitat i controlat per la xarxa de tràfic de persones.
• Estar sota la cura de persones que no són la seua família i sospites que els utilitzen per a les activitats mencionades.
• Solen presentar problemes físics o psicològics específics que indiquen situacions d'abús, explotació sexual, laboral, maltractament: fòbies, trastorns, rebuig, falta de control emocional, sentiments de culpa o vergonya extrems, etc.
• Problemes en el desenvolupament cognitiu relacionats amb l'absentisme escolar, alteracions en el desenvolupament del llenguatge, problemes d'atenció, fracàs escolar o hiperactivitat.

4. IDENTIFICACIÓ DE LES SUPOSADES VÍCTIMES DE TRÀFIC DE PERSONES I DERIVACIÓ ALS RECURSOS

4.1. IDENTIFICACIÓ DE LES SUPOSADES VÍCTIMES DE TRÀFIC D'ÈSSERS HUMANS

UNITATS POLICIALS RESPONSABLES DE LA IDENTIFICACIÓ

1. La identificació de les víctimes de tràfic d'èssers humans es realitzarà per unitats policials amb formació específica en la prevenció i lluita contra el tràfic de persones i en la identificació i assistència de les víctimes.

2. Des del moment que les dites unitats consideren que hi ha indicis raonables per a creure que una persona és una víctima de tràfic d'èssers humans, i durant tot el procés d'identificació, hauran d'adoptar-se les mesures necessàries per a garantir la protecció dels seus drets, l'absència de persones de l'entorn dels presumptes traficants, l'assistència mèdica i social i, en la mesura que siga possible, el suport jurídic necessari.

Signat electrònicament per:

Table with 5 columns: Antefirma, Nom, Data, Emissor cert, Núm. sèrie cert. Row 1: EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL, SERGI CAMPILLO FERNANDEZ, 22/09/2017, ACCVCA-120, 4412716104892465427

Id. document: HPMc RjRc HcUV aOXO 1rgC TMPj Brk=
CÒPIA INFORMATIVA (NO VERIFICABLE EN SEU ELECTRÒNICA)

PROTOCOL D'INTERVENCIÓ AMB VÍCTIMES DE TRÀFIC DE PERSONES PER A L'EXPLOTACIÓ SEXUAL A LA CIUTAT DE VALÈNCIA

3. Quan la suposada víctima siga estrangera i es trobe en situació irregular, la unitat d'estrangeria competent no incoarà expedient sancionador per infracció de l'article 53.1.a de la Llei orgànica 4/2000, després de la seua reforma per les lleis orgàniques 2/2009 i 10/2011, en compliment del que en disposa l'article 59 bis 2. Se suspendrà l'expedient sancionador o l'execució de la mesura d'expulsió o devolució quan haguera sigut acordat amb caràcter previ a l'apreciació dels mencionats indicis.

4. Quan hi ha indicis que la possible víctima de tràfic de persones siga menor d'edat, la unitat policial responsable de la identificació informará el Ministeri Fiscal.

4.2. ACTUACIONS ESPECÍFIQUES EN CAS DE VÍCTIMES DE TRÀFIC D'ÈSSERS HUMANS MENORS D'EDAT ASSISTÈNCIA A VÍCTIMES MENORS D'EDAT

1. A la víctima menor d'edat se li prestarà immediatament assistència, suport i protecció. Les mesures que s'adopten estaran dirigides a la seua seguretat, la seua recuperació física i psicossocial, la seua educació i a trobar una solució duradora al seu cas.

Estes mesures hauran d'estar basades en la condició d'especial vulnerabilitat de la víctima de tràfic de persones menors d'edat i s'emprendran després d'una avaluació individual de les circumstàncies especials de la víctima i tenint en compte la seua opinió, les seues necessitats i interessos.

2. Entre les mesures d'assistència a víctimes de tràfic de persones menors d'edat s'hauran d'establir mecanismes d'acompanyament que garantisquen el retorn assistit al lloc de procedència, inclòs el retorn de les víctimes menors d'edat procedents de països de la UE, prevalent l'interès superior del/de la menor i la valoració, entre les condicions de retorn, del benefici de l'àmbit familiar per a la seua recuperació.

3. La institució pública responsable de la tutela legal d'una víctima menor d'edat o el Ministeri Fiscal podran proposar-ne la derivació a recursos específics per a víctimes de tràfic d'èssers humans per raons de protecció o d'assistència especialitzada. Estos recursos hauran de garantir la deguda separació entre menors i majors d'edat.

VÍCTIMES MENORS D'EDAT ESTRANGERES NO ACOMPANYADES

1. S'adoptaran les mesures necessàries per a establir la identitat, nacionalitat i/o lloc de procedència de la persona menor d'edat i, en cas de no estar acompanyada, es disposaran els mitjans necessaris per a la localització de la seua família, així com per a garantir la seua representació.

2. Quan la víctima de tràfic de persones menors d'edat siga estrangera no acompanyada (MENA) se li haurà de prestar una atenció especial, per ser particularment vulnerable, i fins que es trobe una solució permanent, s'aplicaran mesures d'acollida adequades a les necessitats de la víctima.

3. La solució duradora sobre el seu futur haurà d'adoptar-se en el termini més breu possible i podrà consistir en el retorn i la reintegració al país d'origen, la concessió de l'estatut de protecció internacional o la concessió de l'autorització de residència o de residència i treball quan siga procedent.

4. A les víctimes menors estrangers no acompanyades li serà aplicable el que estableix el Protocol marc sobre determinades actuacions en relació amb els menors estrangers no acompanyats (Resolució de 13 d'octubre de 2014, de la Subsecretaria del Ministeri de Presidència).

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL	SERGI CAMPILLO FERNANDEZ	22/09/2017	ACCVA-120	4412716104892465427

4.3. DERIVACIÓ PER A SUPORT INTEGRAL

El Protocol marc reconeix l'aportació de les organitzacions i entitats amb experiència acreditada en l'assistència a les víctimes de tràfic de persones, en particular, aquelles que proporcionen una assistència de caràcter integral i participen en els programes de les administracions públiques per a l'assistència i protecció d'estes.

Estes organitzacions complementen l'atenció atorgada pels recursos públics existents. Per això, se'n preveu la participació en tots els processos descrits en el Protocol marc, en especial, en l'acollida, protecció i assistència a les víctimes.

“Les organitzacions i entitats especialitzades poden detectar situacions de tràfic de persones a través dels seus dispositius d'acostament a possibles víctimes, com les unitats mòbils o els telèfons d'assistència, i dels seus servicis d'atenció.

Les organitzacions i entitats amb experiència acreditada en l'assistència a les víctimes de tràfic de persones compten amb informació rellevant als efectes de la identificació d'una suposada víctima, tant pel seu coneixement sobre la situació del tràfic de persones al territori on haja sigut localitzada, com per l'avaluació de la seua situació personal i social, derivada de l'atenció directa a esta.

Estes organitzacions podran acompanyar la suposada víctima, sempre que les circumstàncies ho aconsellen, en les actuacions que l'afecten, en especial, per a garantir l'adequada comprensió dels seus drets. A este efecte ho sol·licitaran a les autoritats responsables de l'actuació concreta.

Estes organitzacions aportaran la informació que consideren rellevant en tots els processos previstos en el Protocol marc.

Quan reben víctimes, es posaran a la seua disposició els recursos per a la seua atenció integral, entre altres, allotjament segur, atenció sanitària, atenció psicològica, atenció psiquiàtrica, altres recursos socials, educatius i de formació, així com recursos per a la inserció sociolaboral, d'assistència jurídica, d'interpretació o per a facilitar-ne el retorn voluntari.”

4.4. ACTUACIONS I CRITERIS PER A LA DERIVACIÓ A LES ORGANITZACIONS

Després d'haver procedit a la identificació d'una víctima o presumpta víctima de tràfic de persones, i després d'haver valorat tant les necessitats com els possibles riscos que esta corre, se la derivarà als recursos especialitzats existents, i es tractarà que s'ajusten a les necessitats concretes de cada cas. Per a la derivació de casos cal tindre en compte:

- La col·laboració i coordinació de les diferents entitats des de l'inici de la detecció.
- L'assistència a la víctima no ha d'estar condicionada a la interposició d'una denúncia o a la seua col·laboració amb les autoritats policials i/o judicials.
- El protagonisme de la víctima: la seua assistència i la protecció dels seus drets són la prioritat.
- És important oferir a la víctima un suport integral que cobrisca, en la mesura que siga possible, totes les seues necessitats.
- És fonamental realitzar un treball en xarxa multidisciplinari i coordinat entre diferents organitzacions i institucions per a donar resposta integral i urgent a les necessitats de la víctima.
- Quan la víctima siga estrangera i en situació irregular pot sol·licitar-se el període de restabliment i reflexió (art. 59.2 bis LOEX 2/2009). La Brigada d'Estrangeria i Fronteres de la Policia Nacional (UCRIF) és la que ha d'elevat al delegat o subdelegat de Govern la proposta motivada.
- La víctima disposarà d'un període de 90 dies. Durant este període se li autoritzarà l'estada temporal, se suspendrà l'expedient sancionador que se li haguera incoat en l'execució de l'expulsió eventual (UCRIF, DELEGACIÓ DE GOVERN).
- Així mateix, durant l'esmentat període les administracions competents vetllaran per la subsistència així com la seguretat i protecció de la persona interessada.

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL	SERGI CAMPILLO FERNANDEZ	22/09/2017	ACCVCA-120	4412716104892465427

PROTOCOL D'INTERVENCIÓ AMB VÍCTIMES DE TRÀFIC DE PERSONES PER A L'EXPLOTACIÓ SEXUAL A LA CIUTAT DE VALÈNCIA

- L'autoritat competent podrà declarar la víctima exempta de responsabilitat administrativa i podrà facilitar-li a la seua elecció el retorn assistit al seu país, i/o el permís de treball i residència per circumstàncies excepcionals, si es reuneixen els requisits establits en la LOEX i el seu Reglament.
- Mentre es resol el procediment d'autorització de residència i treball per circumstàncies excepcionals, se li podrà facilitar una autorització provisional de residències en els termes que es determinen reglamentàriament (Policia Nacional-UCRIF, DELEGACIÓ DE GOVERN).
- També és pot sol·licitar autorització de residència per altres raons humanitàries.
- En el cas que les presumptes víctimes hagen sigut detectades per les entitats especialitzades que hi col·laboren, han de realitzar un acompanyament a la Policia Nacional (Unitats contra les Xarxes d'Immigració Il·legals i Falsedats Documentales-UCRIF).
- Se li obrirà el procés judicial, al qual s'aplicaran mesures de protecció d'acord amb la Llei de protecció de testimoni, si l'autoritat ho estima preceptiu. La primera fase és la instrucció i la segona és el juí oral, on es presenten les proves i el testimoni de la víctima (FISCALIA D'ESTRANGERIA, FISCALIA DE MENORS).
- Quan la víctima de tràfic de persones siga menor, és procedirà, per part de la Direcció Territorial de València de la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives, competent per a la declaració de desemparament, a assumir-ne la tutela en virtut d'allò que disposa la Llei 12/2008 de 3 de juliol de la Generalitat, de protecció integral de la infància i l'adolescència de la CV. En estos casos la derivació es realitzarà al centre més adequat a les circumstàncies especials del/ de la menor i, si no n'hi ha, als centres de recepció de la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives, i s'informarà la Fiscalia de Menors del cas.
- Resolució 13 d'octubre de 2014, de la Subsecretaria de la Presidència, Protocol marc sobre actuacions amb menors estrangers no acompanyats (MENA).
- Quan la víctima de tràfic de persones vullga sol·licitar protecció internacional, la presentació de la sol·licitud haurà d'efectuar-se per mitjà de compareixença personal de les persones interessades, davant de qualsevol de les dependències següents: Oficina d'Asil i Refugi, controls de frontera d'entrada al territori espanyol, oficines d'estrangers, comissaries de Policia autoritzades i centres d'internament d'estrangers.

4.5. ENTITATS ESPECIALITZADES DE LA CIUTAT DE VALÈNCIA

En el cas de la detecció d'una possible víctima de tràfic de persones per part de qualsevol recurs de la ciutat, bé siga públic o privat, convé derivar-la a estes entitats perquè es realitze una primera valoració de víctima o presumpta víctima de tràfic de persones per a l'explotació sexual.

Les entitats següents tenen seu a València i algunes d'elles formen part de la **Xarxa Espanyola contra el Tràfic de Persones** (www.redconlatrata.org). Poden oferir alguns o tots els servicis destinats a cobrir les necessitats de suport específic i/o integral de les víctimes de tràfic de persones perquè disposen de programes d'atenció a persones en situació de prostitució i/o víctimes de tràfic de persones per a l'explotació sexual.

SERVICIS	ENTITATS
Detecció, informació	Totes les entitats adherides
Derivació i/o acompanyament	Totes les entitats adherides
Allotjament i atenció integral	Villa Teresita, Fundació Amaranta, Fundació APIP-ACAM, CREU ROJA, Centre d'acollida de menors i centres de protecció de menors
Cobertura de necessitats bàsiques	Villa Teresita, Fundació APIP-ACAM, Fundació Amaranta, ACCEM, CREU ROJA
Tramitació de recursos	Totes les entitats
Assistència mèdica i/o psicològica	Metges del Món, Villa Teresita, Fundació APIP-ACAM, COL·LECTIU LAMBDA, CREU ROJA (psicològica)
Assessorament legal	CEAR, ACCEM, LAMBDA, CREU ROJA
Programa de retorn voluntari	ACCEM, Fundació APIP-ACAM

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL	SERGI CAMPILLO FERNANDEZ	22/09/2017	ACCVCA-120	4412716104892465427

Id. document: HPMc RjRc HcUV aOXO 1rgC TMPj Brk=
CÒPIA INFORMATIVA (NO VERIFICABLE EN SEU ELECTRÒNICA)

PROTOCOL D'INTERVENCIÓ AMB VÍCTIMES DE TRÀFIC DE PERSONES PER A L'EXPLOTACIÓ SEXUAL A LA CIUTAT DE VALÈNCIA

Formació i suport per a la busca ocupació	Cáritas, FCVPO ² Villa Teresita, F. APIP-ACAM, CREU ROJA
Atenció telefònica 24 hores	Villa Teresita, APIP-ACAM, Fundació Amaranta, CREU ROJA
Unitat mòbil i/o assistència en carrer, pisos	Cáritas, Metges del Món, Villa Teresita, Fundació APIP-ACAM, C. LAMBDA
Sensibilització	SAVE DE CHILDREN, totes les entitats

ORGANITZACIONS ESPECIALITZADES EN ATENCIÓ INTEGRAL

- **VILLA TERESITA (AUXILIARS DEL BON PASTOR)**
València
Tel. 24 hores: 689380977
villateresitavalencia@yahoo.es
www.villateresita.org
- **FUNDACIÓ APIP-ACAM³ PROGRAMA D'ATENCIÓ INTEGRAL A DONES VÍCTIMES DE TRÀFIC DE PERSONES AMB FINS D'EXPLOTACIÓ SEXUAL**
C/ Roger de Flor, 13, València
Tel. 24 hores: 638942994
servictimes@fundacionapipacam.org
www.fundacionapipacam.org
- **FUNDACIÓ DE SOLIDARITAT AMARANTA. DELEGACIÓ VALÈNCIA**
València
Tel. 24 hores: 686622441 - 638538176
valencia@fundacionamaranta.org
www.funcionamaranta.org
- **CREU ROJA ESPANYOLA. OFICINA PROVINCIAL VALÈNCIA**
Ciutat Gran Túrria, carrer de la Creu Roja, núm. 2
Edifici TER 3, bloc 3, planta baixa, oficina 6
46014 València
Apt. Correos 70022 - 46007 València
Tel. 24 hores: 963699877 - Centre Provincial de Coordinació de Creu Roja
Tel.:963802244 Fax: 963802795 Atenció especialitzada en horari de 08:00 a 15:00
Recurs d'habitatge – dones acollides, 24 h d'atenció especialitzada
integracionsocialval@cruzroja.es
www.cruzroja.es

ORGANITZACIONS ESPECIALITZADES AMB PROGRAMES DE SUPORT

- **METGES DEL MÓN COMUNITAT VALENCIANA**
C/ Carnissers, núm. 14, baix
46001 València
Tel.: 963 916 767 Fax: 963 916 693
valencia@medicosdelmundo.org
www.medicosdelmundo.org
- **CÁRITAS DIOCESANA (PROGRAMA JERE-JERE)**
Plaça de Cisneros, núm. 5
46003 València
Tel.: 963 153 287 Fax: 963 925 276
Mòbil: 615401246-46
jerejere.cdvalencia@caritas.es
www.caritasvalencia.org

² FVPPD. Fundació Comunitat Valenciana Pacte per l'Ocupació.(Programa de Formació, Orientació i Inserció Laboral per a Dones en situació d'Exclusió Social (prostitució i/o tràfic de persones)
³ Fundació per a la promoció i inserció professional

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL	SERGI CAMPILLO FERNANDEZ	22/09/2017	ACCVCA-120	4412716104892465427

Id. document: HPMc RjRc HcUV aOXO 1rgC TMPj Brk=
CÒPIA INFORMATIVA (NO VERIFICABLE EN SEU ELECTRÒNICA)

PROTOCOL D'INTERVENCIÓ AMB VÍCTIMES DE TRÀFIC DE PERSONES PER A L'EXPLOTACIÓ SEXUAL A LA CIUTAT DE VALÈNCIA

- FVPPE4. PROGRAMA DE FORMACIÓ, ORIENTACIÓ I INSERCIÓ LABORAL PER A DONES EN SITUACIÓ D'EXCLUSIÓ SOCIAL
ACCEM (ASSOCIACIÓ COMISSIÓ CATÒLICA ESPANYOLA DE MIGRACIONS)
CEAR-PV (COMISSIÓ ESPANYOLA D'AJUDA AL REFUGIAT PAÍS VALENCIÀ)
LAMBDA COL·LECTIU DE LESBIANES, GAIS, TRANSSEXUALS I BISEXUALS

4.6. RECURSOS PÚBLICS AMB COMPETÈNCIES

- MINISTERI DE L'INTERIOR
POLICIA NACIONAL - UCRIFS (UNITATS CONTRA LES XARXES D'IMMIGRACIÓ IL·LEGAL I FALSEDATS DOCUMENTALS DE LA BRIGADA PROV. ESTRANGERIA I FRONTERES)
DIRECCIÓ GENERAL DE L'INSTITUT VALENCIÀ DE LES DONES I PER LA IGUALTAT DE GÈNERE. CONSELLERIA D'IGUALTAT I POLÍTIQUES INCLUSIVES

4 Fundació de la CV del Pacte per l'Ocupació

Signat electrònicament per:

Table with 5 columns: Antefirma, Nom, Data, Emissor cert, Núm. sèrie cert. Row 1: EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL, SERGI CAMPILLO FERNANDEZ, 22/09/2017, ACCVCA-120, 4412716104892465427

Id. document: HPMc RjRc HcUV aOXO 1rgC TMPj Brk=
CÒPIA INFORMATIVA (NO VERIFICABLE EN SEU ELECTRÒNICA)

PROTOCOL D'INTERVENCIÓ AMB VÍCTIMES DE TRÀFIC DE PERSONES PER A L'EXPLOTACIÓ SEXUAL A LA CIUTAT DE VALÈNCIA

- **CENTRE DONA 24 HORES - (CM24H). DIRECCIÓ GENERAL DE L'INSTITUT DE LES DONES I PER LA IGUALTAT DE GÈNERE. CONSELLERIA D'IGUALTAT I POLÍTQUES INCLUSIVES**
C/ Guàrdia Civil, 21
46020 València
Tel.: 900.580.888 - 016
www.sinmaltrato.gva.es
muier_web@gva.es
- **DIRECCIÓ TERRITORIAL D'IGUALTAT I POLÍTQUES INCLUSIVES DE VALÈNCIA. SERVICI DE MENOR I IGUALTAT. SECCIÓ MENORS**
Av. Baró de Càrcer, 36
46001 València
Tel.: 96 124 27 16 (53)
- **CENTRE DE RECEPCIÓ DE MENORS VALÈNCIA**
C/ Arabista Ambrosio Huici, 21
46013 València
Tel.: 96 334 56 31
- **CENTRE DE RECEPCIÓ I ACOLLIDA DE MENORS PALMERES**
Partida de Savoia, s/n
46120 Alboraya (València)
Tel.: 96 185 63 85
- **OFICINA D'ATENCIÓ A LES VÍCTIMES DEL DELICTE**
Av. Professor López Piñero, 14 (Ciutat de la Justícia)
46013 València
Tel.: 96.192.71.54 Fax: 96.192.71.55
<http://www.favide.es>
avd_val@gva.es
- **UNITAT DE COORDINACIÓ CONTRA LA VIOLÈNCIA SOBRE LA DONA DE LA DELEGACIÓ DE GOVERN DE VALÈNCIA**
C/ Joaquim Ballester, 39
46009 – València
Tel.: 96 307 94 78 Fax: 96 307 94 61
unidades_violencia.valencia@correo.gob.es
www.violenciagenero.msssi.gob.es
- **OFICINA D'ESTRANGERS VALÈNCIA. DELEGACIÓ DE GOVERN DE VALÈNCIA**
C/ Diputada Clara Campoamor, cantó c/ Motilla del Palancar, núm. 23
46019 València
Tel.: 96 307 98 00 Fax: 96 307 98 40
Infoex.valencia@seap.minhap.es
www.seat.mpr.gob.es/porta/delegaciones_gobierno/delegaciones/comunidad_valenciana/delegado.html
- **FISCALIA DE VÍCTIMES DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE**
Ciutat Administrativa 9 d'Octubre
C/ Castán Tobeñas, 77
46018 València
Tel. 961247573 Fax
www.justicia.gva.es
- **FISCALIA DE MENORS**
Ciutat de la Justícia, Autovia del Saler 14
46013 València
Tel.: 961929139
Fax: 961929439

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL	SERGI CAMPILLO FERNANDEZ	22/09/2017	ACCVCA-120	4412716104892465427

4.7. ALTRES RECURSOS COL-LABORADORS A VALÈNCIA

▪ **CENTRE MUNICIPAL DE LA DONA - CMIO. REGIDORIA D'IGUALTAT I POLÍTQUES INCLUSIVES. AJUNTAMENT VALÈNCIA**
C/ Governador Vell 14, 46003 València
Tel.: 96 208 7475 – Fax: 963 287 228
cmio@valencia.es
www.valencia.es/mujereseigualdad

▪ **CAI-AMICS. CENTRE DE SUPORT A LA IMMIGRACIÓ. REGIDORIA COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT I MIGRANTS. AJUNTAMENT VALÈNCIA**
C/ Pou, s/n, 46003 València
Tel.: 962 08 7423 Fax: 96 389 50 34
cai.amics@valencia.es
www.valencia.es/bienestarsocial

▪ **SECCIÓ SERVICIS SOCIALS GENERALS (CMSS). REGIDORIA DE SERVICIS SOCIALS. AJUNTAMENT VALÈNCIA**
Els centres municipals de Servicis Socials estan situats en els diferents barris de la ciutat. En l'actualitat hi ha 11 centres municipals de Servicis Socials a la ciutat de València. Són centres a què pot dirigir-se qualsevol persona del municipi de València davant de qualsevol problema o necessitat de caràcter social.
Telèfon de derivació: 010
spcentro@valencia.es
www.valencia.es/ayuntamiento/bienestarsocial

▪ **SAUS. SERVICI D'ATENCIÓ A URGÈNCIES SOCIALS I COL-LABORACIÓ EN EMERGÈNCIES. REGIDORIA DE SERVICIS SOCIALS. AJUNTAMENT VALÈNCIA**
És un servici de l'Ajuntament de València, gestionat per RAIS València, que ofereix atenció, orientació i intervenció psicossocial especialitzada i immediata a la ciutadania en situacions de crisi social que puguen deixar les persones desprotegides, vulnerables o en situació de risc d'exclusió social. El SAUS garanteix l'atenció social els 365 dies de l'any en l'horari en què els CMSS es troben tancats.
Plaça de Polo de Bernabé, s/n, 46010 València
Tel.: 96 208 2684
Servici activat per PLV 092
spcentro@valencia.es
serurgencias@valencia.es

▪ **CENTRES DE SALUT. CONSELLERIA DE SANITAT UNIVERSAL I SALUT PÚBLICA**
És el centre d'atenció primària de salut de la seua zona dependent de la Conselleria de Sanitat. En estos centres, les dones i menors que patixen explotació sexual poden tindre l'assistència sanitària adequada establida pel protocol PDA d'actuació sociosanitària davant de la violència de gènere. A més, també poden rebre una atenció social a través de professionals en Treball Social que els informaran de les primeres actuacions que s'han de realitzar. És, així, un recurs important en la detecció de situacions de tràfic de persones.
Telèfon gratuït: 900 161 161
Telèfon d'emergències: 112 www.san.gva.es

▪ **ASSOCIACIÓ CAVAS (CENTRE D'ATENCIÓ A VÍCTIMES D'ASSETJAMENT I AGRESSIONS SEXUALS)**
C/ Convent de Santa Clara, 12-11, 46002 València
Tel.: 963 94 30 69 Fax: 963 94 30 69
cavascv@yahoo.es
www.violacion.org

▪ **SAVE THE CHILDREN COMUNITAT VALENCIANA**
Av. del Port, 267, planta 4, porta 7, 46011 València
Tel.: 96 395 09 31 Fax.: 91 55 32 72
comunidadvalenciana@savethechildren.es
www.savethechildren.es

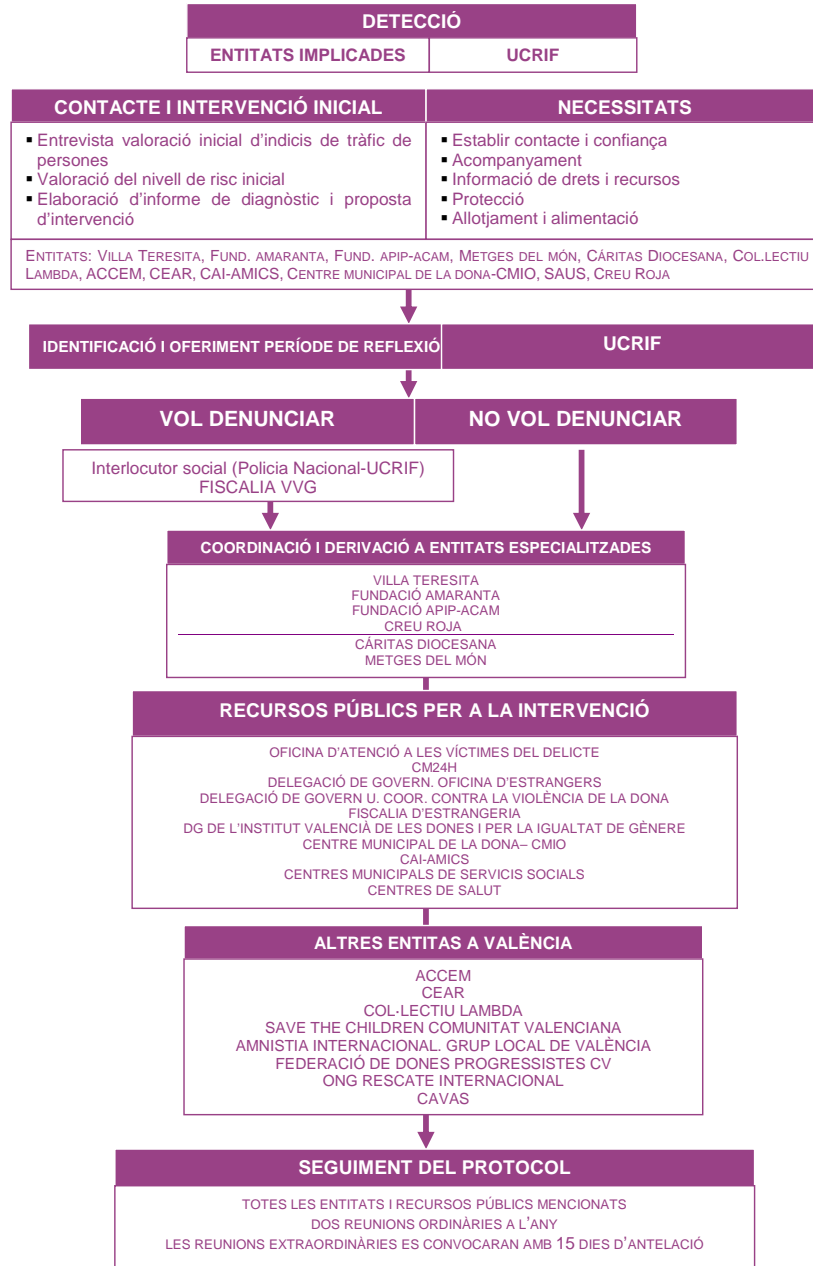
Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL	SERGI CAMPILLO FERNANDEZ	22/09/2017	ACCVCA-120	4412716104892465427

Id. document: HPMc RjRc HcUV aOxO 1rgC TMPj Brk =
CÒPIA INFORMATIVA (NO VERIFICABLE EN SEU ELECTRÒNICA)

4.8 DIAGRAMA D'INTERVENCIÓ I DERIVACIÓ (PERSONES ADULTES)

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL	SERGI CAMPILLO FERNANDEZ	22/09/2017	ACCVCA-120	4412716104892465427

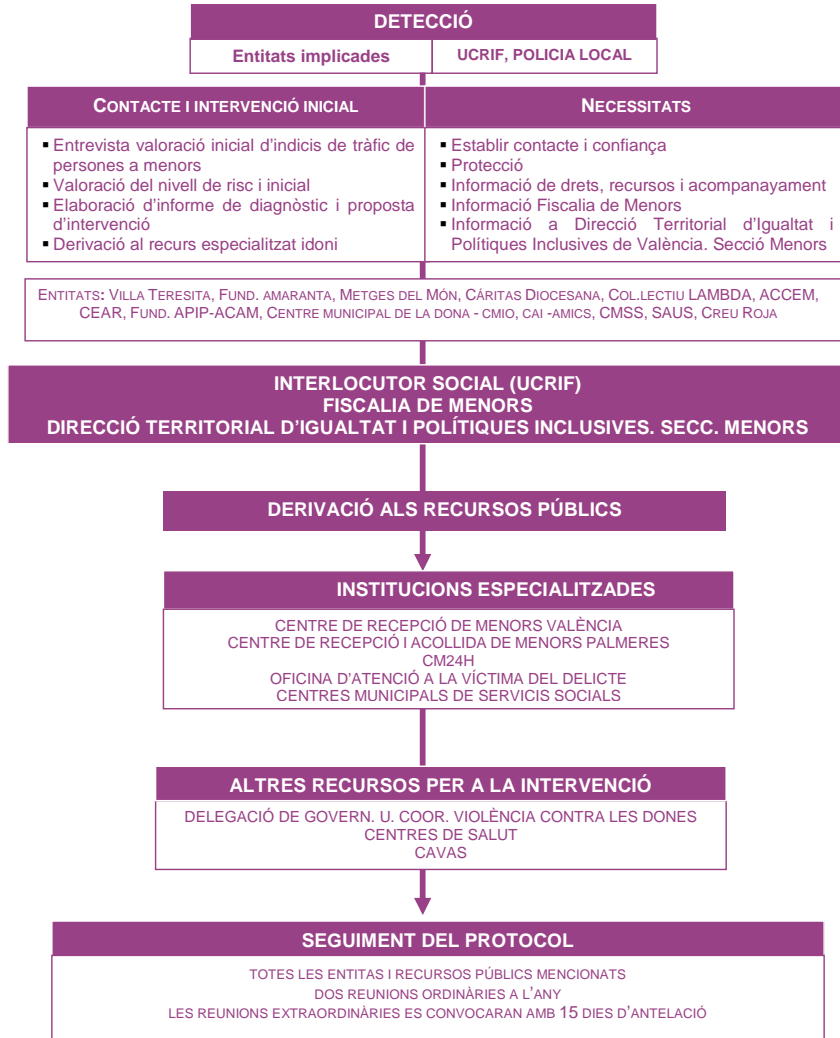

Id. document: HPMc RjRc HcUV aOXo 1rgC TMPj Brk =
CÒPIA INFORMATIVA (NO VERIFICABLE EN SEU ELECTRÒNICA)

PROTOCOL D'INTERVENCIÓ AMB VÍCTIMES DE TRÀFIC DE PERSONES PER A L'EXPLOTACIÓ SEXUAL A LA CIUTAT DE VALÈNCIA

4.8. DIAGRAMA D'INTERVENCIÓ I DERIVACIÓ (MENORS)

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL	SERGI CAMPILLO FERNANDEZ	22/09/2017	ACCVCA-120	4412716104892465427

Id. document: HPMc RjRc HcUV aOXO 1rgC TMPj Brk= CÒPIA INFORMATIVA (NO VERIFICABLE EN SEU ELECTRÒNICA)

PROTOCOL D'INTERVENCIÓ AMB VÍCTIMES DE TRÀFIC DE PERSONES PER A L'EXPLOTACIÓ SEXUAL A LA CIUTAT DE VALÈNCIA

4. SEGUIMENT DEL PROTOCOL D'INTERVENCIÓ AMB VÍCTIMES DE TRÀFIC DE PERSONES PER A L'EXPLOTACIÓ SEXUAL

DENOMINACIÓ

El seguiment periòdic d'este protocol es realitzarà a través de la **Coordinadora per a la Inclusió de Persones en Situació de Prostitució i Tràfic de Persones**.

COMPOSICIÓ

Les entitats que componen esta coordinadora seran les components del seguiment del protocol. Encara que els diagrames d'intervenció tenen característiques específiques (persones adultes i menors) el seguiment del protocol, assumirà ambdós temàtiques.

PERIODICITAT

La Coordinadora es reunirà amb caràcter ordinari almenys dos vegades a l'any, o quan ho sol·licite, amb una antelació mínima de 15 dies, qualsevol de les parts. En cas de requerir-se reunions extraordinàries es convocaran amb 15 dies d'antelació.

FUNCIONS

- Avaluar el compliment dels objectius proposats en el protocol.
- Identificar-ne i corregir-ne qualsevol disfunció i millorar els resultats de la seua implementació.
- Actualitzar els continguts, processos, recursos descrits en el protocol, proposant millores i/o ampliacions.
- Elaborar instruments metodològics per a la derivació, coordinació i comunicació entre les entitats participants.
- Elaborar indicadors de seguiment i avaluació.
- Recopilar els indicadors d'atenció i realitzar una anàlisi de l'evolució de la problemàtica.
- Coordinar la realització de campanyes de sensibilització que es realitzen conjuntament.
- Facilitar l'adhesió al protocol d'altres entitats que treballen en la matèria al municipi de València.
- Unificar criteris d'intervenció professional de les entitats que s'adherisquen al protocol.
- Establir una coordinació periòdica entre totes les entitats per a la cooperació i intercanvi d'informació entre els programes que intervenen en esta problemàtica.
- Coordinació amb altres entitats o plataformes que treballen amb víctimes de tràfic de persones.
- El Servei d'Igualtat i Polítiques Inclusives assumirà la dinamització i la secretaria.

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL	SERGI CAMPILLO FERNANDEZ	22/09/2017	ACCVCA-120	4412716104892465427

ANNEXOS

1. JUSTIFICACIÓ, FINALITAT I OBJECTIUS DEL PROTOCOL

El tràfic d'éssers humans (TEH) suposa una xacra social cada vegada de majors dimensions a nivell internacional. És també una de les més greus violacions dels drets humans, ja que reduïx la persona a simple mercaderia, i la persona reduïda a esta condició està exposada a un tracte vexatori i inclús violent que li causa danys psicològics, vulnerabilitat, exclusió social i sovint danys físics.

La TEH, en la seua accepció més àmplia, inclou tant les múltiples formes de tràfic de persones amb fins d'explotació sexual (prostitució forçada i enganyosa, compra de nòvies per correspondència i matrimonis servils, entre altres), com l'extracció i comerç d'òrgans i el tràfic d'éssers humans amb fins d'explotació laboral, tant per a realitzar les labors més penoses que oferixen els nostres mercats de treball en condicions de sotmetiment, com per a realitzar treballs domèstics des d'una posició de servitud. No està inclòs el tràfic de persones amb fins d'explotació per a la mendicitat.

Segons constaten diversos informes de l'Organització de Nacions Unides, Espanya és considerada com a país de trànsit, i en un grau alt, com a país de destí, ja que rep víctimes procedents d'Europa de l'Est, principalment de Romania; d'Àfrica subsahariana, amb predomini de dones de Nigèria, i d'Amèrica central i Sud-amèrica, amb majoria de dones procedents de Brasil, República Dominicana i Paraguai[1].

L'ONU també estima que el tràfic de persones mou anualment entre 5 i 7 bilions de dòlars, i uns 4 milions de persones es veuen desplaçades d'un país a un altre[2]. Segons l'OIT genera 12 milions de víctimes en el món i afecta 161 països.

La creixent desigualtat entre els països, la pobresa, una cultura sexista i el manteniment de les desigualtats de gènere són causa, entre altres, d'este fenomen, que troba als països receptors una demanda cada vegada major dels servicis del sexe. I és que, a pesar dels avanços en la situació de les dones, la societat continua reproduint models patriarcals, identitats i rols de gènere del passat i lesius que fan que encara haja nivells elevats de violència de gènere. Per això, el fenomen de la prostitució i el tràfic de persones amb fins d'explotació sexual, tot i ser situacions diferenciades, estan vinculats. El fet que les persones en situació de prostitució siguen majoritàriament dones i xiquetes i que les persones que consumixen prostitució (femenina o masculina) siguen hòmens, fa necessari que l'abordatge d'esta realitat tinga una perspectiva de gènere.

Segons les dades oferides en 2015 per les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat (CITCO - Centre d'Intel·ligència Contra el Terrorisme i el Crim Organitzat) s'han identificat 650 víctimes d'explotació sexual, de les quals 22 víctimes eren menors i majoritàriament dones. Estes víctimes per tràfic de persones procedixen principalment de Romania, Espanya i Nigèria.

Quant a la realitat del tràfic de persones per a l'explotació sexual a la ciutat, és difícil quantificar el fenomen, ja que no hi ha estadístiques oficials, però podem afirmar que València no és aliena a esta problemàtica. Concretament, des de les entitats que han participat en l'elaboració d'este protocol i que disposen de programes i recursos que intervenen amb població en situació de prostitució, constaten que hi ha entre 400 i 500 dones exercint la prostitució de carrer, majoritàriament població estrangera. No es pot confirmar que totes estes persones siguen víctimes de tràfic de persones, ja que no s'ha realitzat una identificació específica en la seua detecció, però la rotació de les dones, la seua nacionalitat, factors personals i socioculturals són indicadors importants per a intuir que moltes d'elles han sigut víctimes de tràfic de persones per a l'explotació sexual.

Perfils de les víctimes per tràfic de persones i explotació sexual a València

Podem aportar algunes dades rellevants que Metges del Món i Càritas Diocesana, que treballen amb dones en situació de prostitució, han detectat:

[1] Donant suport a les víctimes. Proposta per a la sensibilització contra el tràfic de persones. Delegació del Govern per a la Violència de Gènere. 2016

[2] Memòria 2009 de l'Organització de Nacions Unides

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL	SERGI CAMPILLO FERNANDEZ	22/09/2017	ACCVCA-120	4412716104892465427

- El perfil de la persona en situació de prostitució a la nostra ciutat és el de dona estrangera principalment. Per nacionalitats, provenen de Nigèria, Romania, Espanya, Colòmbia, Equador i Brasil.
- L'edat mitjana es troba entre els 25 i 34 anys, encara que també és significativa la cohort de 35 a 44 anys. La tendència a detectar dones més joves es va donar els anys de bonança econòmica 2004-2007.
- La major part de les dones es troben en situació d'irregularitat administrativa, excepte les nacionals de la UE i les espanyoles. Concretament, les romaneses no poden aconseguir certificat de registre si no tenen una oferta de treball. La seua situació no és irregular, però sí vulnerable, perquè estan fora de la xarxa de protecció social si no tenen Certificat de Registre, excepte en els supòsits previstos en els arts. 12.1 i 14.3 de la Llei orgànica 4/2000.
- Tenen un nivell educatiu mitjà-baix.
- Una gran majoria està en situació de pobresa o en risc d'exclusió social al seu país d'origen i en situació precària al país d'acollida.
- En molts casos les dones manifesten haver patit maltractament, pràctiques sexuals de risc i abusos sexuals entre altres conductes violentes.
- Es constata l'increment del nombre de dones que han traslladat l'exercici de la prostitució a clubs i pisos prostíbuls. Llocs més aïllats on les dones suporten moltes vegades situacions d'explotació i violència i on els mecanismes de control tenen més dificultats d'observació i accés.

La finalitat d'este protocol és abordar el tràfic de persones amb fins d'explotació sexual, prestant especial atenció a les dones i xiquetes. Per a això fa falta un enfocament integral d'intervenció que arplegue prioritàriament la detecció, protecció, identificació i atenció social, sanitària, psicològica, jurídica, formativa i laboral amb la finalitat que les víctimes o presumptes víctimes puguen tindre una recuperació física, psicològica i aconseguixen el suficient apoderament personal per a aconseguir una vida amb autonomia socioeconòmica que els possibilita eixir de l'explotació sexual.

Este enfocament integral fa necessari una participació decisiva de les organitzacions no governamentals a fi d'unir esforços i establir línies de coordinació i col·laboració amb les administracions públiques.

El protocol també reconeix la necessitat de fer una acció combinada que integre la protecció dels drets humans i l'ajuda a les víctimes de tràfic de persones amb fins d'explotació sexual, que es concreten en els objectius d'intervenció sobre estes i els objectius metodològics d'actuació de les entitats participants:

1.1 OBJECTIUS D'INTERVENCIÓ

- a. Informar dels seus drets a les víctimes de tràfic de persones per a l'explotació sexual i garantir, a través d'interprets si fóra necessari, que s'entenguen els drets sobre els quals s'està informant.
- b. Garantir a la víctima el coneixement dels programes especialitzats de víctimes de tràfic de persones per a l'explotació sexual, així com dels recursos que poden oferir-li.
- c. Quan la víctima siga estrangera i es trobe en situació irregular, informar del procediment per a la concessió del període de restabliment, reflexió i, si és el cas, l'exempció de responsabilitat i la concessió de la autorització corresponent de residència i treball o el procediment de retorn assistit.
- d. Quan la víctima siga nacional no comunitària, informar del dret a sol·licitar asil i protecció internacional, així com el procediment que s'ha de seguir.
- e. Avaluar les seues necessitats de protecció i assistència. S'atendran especialment menors objecte de tràfic de persones per requerir especial protecció per estar exposats/ades a una situació de desemparament i greu risc d'exclusió social.
- f. Protegir-los realitzant una assistència integral.

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL	SERGI CAMPILLO FERNANDEZ	22/09/2017	ACCVCA-120	4412716104892465427

- g.** Gestionar l'accés als recursos existents tant d'ONG com de l'Administració local, autonòmica i estatal de les víctimes de tràfic de persones perquè accedisquen a la xarxa bàsica de servicis públics i servicis concertats.

1.2 OBJECTIUS METODOLÒGICS

- a.** Servir com a guia i ferramenta per a la identificació de víctimes de tràfic de persones per a l'explotació sexual.
- b.** Unificar criteris professionals d'actuació dels servicis, programes i recursos que intervenen amb esta població.
- c.** Servir com a pauta de coordinació i derivació entre agents socials que intervenen en esta problemàtica a la ciutat.
- d.** Promoure una major cooperació i intercanvi d'informació entre l'Administració pública i els CFS a nivell nacional i local, les autoritats judicials implicades i les entitats.
- e.** Col·laborar en la realització de campanyes de sensibilització a la societat per a promoure la "tolerància zero" contra el tràfic d'éssers humans amb fins d'explotació sexual.
- f.** Sistematitzar una recollida de dades de les intervencions realitzades per a estudiar l'evolució del fenomen.
- g.** Facilitar una formació interna a professionals que treballen en les entitats que subscriuen este protocol.
- h.** Marcar línies clares d'actuació davant del procés d'identificació, acompanyament, derivació a recursos i acollida entre els diferents agents implicats en els casos (Administració, Forces de Seguretat de l'Estat, entitats...).

2. PERSPECTIVES D'ABORDATGE

- Les xifres revelen que el tràfic d'éssers humans amb fins d'explotació sexual va dirigida principalment a dones i xiquetes. D'altra banda, les persones que compren els seus cossos per a ús sexual són majoritàriament hòmens. Històricament ha constituït una de les pitjors formes de violència exercida cap a les dones i xiquetes basada en el consum del cos femení com a objecte sexual. Per això, **és un problema de violència de gènere en un aspecte més ampli, tal com s'arrellega en diferents normatives internacionals.** Així doncs, esta problemàtica requereix el seu abordatge amb perspectiva de gènere amb un enfocament integrat.
- El tràfic de persones i qualsevol altra forma d'explotació sexual de les dones i xiquetes és una manifestació de l'estructura social existent, que manté la dona al servici sexual de l'home i provoca que les dones es troben en una situació d'opressió i explotació sexual. El tràfic de persones per a l'explotació sexual no sols es pot donar en condicions de força o coacció, sinó també abusant de la situació de vulnerabilitat de la víctima. La "lliure elecció" és un factor enganyós, influenciat per distintes variables, econòmiques, socials i culturals. La desigualtat existent restringeix de manera real la "llibertat d'elecció". Per això, el seu abordatge requereix una perspectiva de **vulneració greu dels drets humans que prioritze l'assistència i protecció de les víctimes.**
- **La protecció de les i els menors d'edat** és un dels principis del nostre ordenament jurídic, tant nacional com autonòmic i, tenint en compte que hi ha un gran nombre de xiquetes que són explotades sexualment (encara que no es disposen de dades respecte d'això), és necessari que este protocol contemple les mesures específiques de la Llei de protecció de menors i atendre estes situacions des d'un punt de vista de drets de la infància.
- **El tràfic de persones i l'explotació sexual estan directament relacionades amb la prostitució** més marginal, principalment de carrer, clubs i pisos prostíbul. Per això, l'abordatge d'esta problemàtica requereix una perspectiva que no separe el tràfic de persones de la prostitució, encara que entenem que hi ha una prostitució que és aliena al tràfic de persones.

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL	SERGI CAMPILLO FERNANDEZ	22/09/2017	ACCVCA-120	4412716104892465427

- **Abordar esta problemàtica requereix tindre en compte l'aspecte de la demanda, és a dir, el client.** L'oferta de serveis sexuals existix i el tràfic principalment de dones amb fins d'explotació sexual augmenta, i inclús en els països que l'han regularitzat. Açò és degut a la demanda creixent per part dels clients. S'estan implantant noves formes d'oci de la població juvenil que recorren a la prostitució com una forma més de diversió de caps de setmana. Necessàriament, com que hi ha més demanda d'estos serveis, augmenta l'oferta caracteritzada, a més, per perfils de dones més joves.
- **L'abordatge requereix no considerar les víctimes de tràfic de persones com a immigrants delinqüents. El tràfic de persones de persones amb fins d'explotació sexual és una explotació de la immigració, per la qual cosa han de ser considerades com a víctimes d'una activitat delictiva amb ànim de lucre i no com a immigrants delinqüents.**
- **El tràfic de persones és un fenomen transnacional de grans dimensions,** en què hi ha grups organitzats i xarxes implicades que intervenen tant als països d'origen com als de trànsit i destí. Però també es dona el fenomen del tràfic de persones dins de les fronteres dels països, com així ho arplega l'art. 2 de la Convenció^[1]. Per això, en este protocol tindran també la consideració de víctimes de tràfic de persones, amb independència del fenomen de la immigració.
- Les múltiples dimensions del problema fan necessari que **s'aborde des de tots els àmbits implicats: judicials, policials, socials, laborals, sanitaris i educatius,** amb la necessària coordinació de tots ells per a garantir-ne una major efectivitat.
- Tant el tràfic de persones com altres formes d'explotació sexual tenen una relació **directa amb la vulnerabilitat i el risc d'exclusió social de grups a causa de factors com la discriminació per motius de gènere als països d'origen de les víctimes,** inclús als països de recepció. La persecució a la població LGTB^[2] en moltes zones del món obliguen esta població a migrar en busca de països amb majors cotes de llibertat sexual; especialment acusada és la realitat de moltes dones transsexuals, que per la seua condició només troben la prostitució com a estratègia de supervivència. Altres factors causants són els elevats índexs de violència contra les dones en estos països, així com la feminització de la pobresa.
- Es considera que totes **les víctimes i presumptes víctimes de tràfic de persones amb fins d'explotació sexual han d'estar protegides per este protocol,** no sols aquelles que puguen provar que han sigut forçades. La nova definició internacional de tràfic de persones reforça la posició de les víctimes, ja que la càrrega de la prova no recau sobre elles.
- Pel que fa al dret d'asil, tot i que són molt diverses les causes per les quals una persona pot convertir-se en víctima de tràfic de persones, moltes d'estes persones procedixen de països immersos en greus conflictes polítics, socials, ètnics o religiosos com Somàlia, Sudan o Nigèria. **En alguns d'estos països les dones patixen distintes formes de persecució com pot ser la mutilació genital, matrimonis forçosos o violència intrafamiliar.** Açò posa de manifest el vincle clar existent entre el tràfic de persones i la persecució per motius de gènere i, per tant, el seu dret a sol·licitar la protecció internacional a Espanya.

[1] Convenció Internacional Contra el tràfic de Persones i l'Explotació de la Prostitució Aliena
[2] Persones lesbianes, gais, transsexuals, bisexuals i intersexuals

3. DEFINICIONS DE TRÀFIC DE PERSONES

- El Protocol de Palerm^[1] definix el tràfic de persones com "la captació, el transport, el trasllat, l'acollida o la recepció de persones, recurrent a l'amenaça o a l'ús de la força o altres formes de coacció, al rapte, al frau, a l'engany, a l'abús de poder o d'una situació de vulnerabilitat o a la concessió o recepció de pagaments o beneficis per a obtenir el consentiment d'una persona que tinga autoritat sobre una altra, amb fins d'explotació. L'explotació inclou, com a mínim, la derivada de la prostitució i d'altres formes d'explotació sexual, treballs o serveis forçats, esclavitud o pràctiques semblants, servitud i extracció d'òrgans".
- El **consentiment** donat per la víctima de tràfic de persones per a l'explotació sexual serà irrellevant quan s'haja recorregut a qualsevol dels mitjans enunciats.

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL	SERGI CAMPILLO FERNANDEZ	22/09/2017	ACCVCA-120	4412716104892465427

- La captació, el transport, el trasllat, l'acollida o la recepció de menors amb fins d'explotació sexual es considera tràfic de persones, inclús quan no es recórrega a cap dels mitjans enunciats en la definició inicial. Es determina l'edat per a ser menor d'edat en els 18 anys.
- Als efectes d'este protocol s'entén per explotació qualsevol comportament pel qual la persona perceba que no té una altra opció raonable que la de cedir a la pressió per a l'exercici de l'activitat que se li pretén imposar.
- L'explotació sexual comprén qualsevol forma d'activitat sexual, ja siga prostitució, espectacles pornogràfics i matrimonis forçats.

És important no confondre els conceptes "tràfic d'éssers humans" i "tràfic il·legal de persones immigrants". El caràcter no consentit (coacció, engany, violència), junt amb la finalitat d'explotació, és el que distingix la primera de la segona cosa. Mentre el tràfic de persones és una violació de drets humans, el tràfic de persones immigrants és una violació de les lleis migratòries. Esta expressió significa la "facilitació de l'entrada il·legal d'una persona en un Estat del qual la dita persona no siga nacional o resident, a fi d'obtindre, directament o indirectament, un benefici financer o un altre benefici d'orde material"[2].

Els factors que ens permeten diferenciar ambdós fenòmens són els següents:

- **CONSENTIMENT:** El tràfic il·legal de persones, a pesar de desenvolupar-se sovint en condicions degradants o perilloses, implica el seu consentiment a posar-se en mans de la xarxa de traficants. El tràfic de persones no és consentit o, d'haver mediat consentiment inicial, este s'ha produït per mitjà de coacció, engany o abús.
- **EXPLOTACIÓ:** El tràfic il·legal acaba amb l'arribada de les persones traficades al seu destí. El tràfic de persones implica una posterior explotació de la víctima amb la finalitat d'obtindre beneficis econòmics.
- **TRANSNACIONALITAT:** El tràfic il·legal d'immigrants és sempre transnacional, mentre que el tràfic de persones pot produir-se entre distintes zones d'un mateix país.

DIFERENCIACIÓ ENTRE TRÀFIC IL·LEGAL D'IMMIGRANTS I TRÀFIC D'ÉSSERS HUMANS

	CONSENTIMENT	EXPLOTACIÓ	TRANSNACIONALITAT
TRÀFIC IL·LEGAL D'IMMIGRANTS	Implica consentiment	Acaba amb l'arribada dels traficats al destí	Sempre transnacional
TRÀFIC D'ÉSSERS HUMANS	No hi ha consentiment, o per mitjà de coacció, engany o abús	Posterior explotació de la víctima: obtindre beneficis econòmics	Pot produir-se entre distintes zones del mateix país

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL	SERGI CAMPILLO FERNANDEZ	22/09/2017	ACCVCA-120	4412716104892465427

- [1] Protocol de Nacions Unides per a prevenir, reprimir i sancionar el tràfic de persones, especialment de dones, xiquetes i xiquets, ratificat per Espanya. Continguda en la Convenció del Consell d'Europa sobre el tràfic de Persones de 2005 (firmada per Espanya i pendent de ratificació). http://www2.ohchr.org/spanish/law/pdf/protocoltraffic_sp.pdf
- [2] Protocol contra el tràfic il·lícit d'immigrants per terra, mar i aire, que complementa la convenció de les nacions unides contra la delinqüència organitzada transnacional, de 2000. <http://www.acnur.org/t3/fileadmin/scripts/doc.php?file=biblioteca/pdf/1306>

4. DRETS I OBLIGACIONS DE LES VÍCTIMES DE TRÀFIC DE PERSONES

4.1 DRETS⁵

1. Es protegirà la privacitat i la identitat de les víctimes de tràfic de persones i els seus familiars, en particular preveient la confidencialitat de les actuacions judicials i el lloc de residència.
2. Rebre un tracte respectuós, especialitzat, individualitzat i no discriminatori.
3. Les víctimes tindran dret a l'assistència d'intèrpret (preferentment del seu mateix gènere) en un idioma que compreguen⁶.
4. Les víctimes tindran dret als recursos socials dirigits a la seua recuperació física, psicològica i social per mitjà de l'accés a:
  - Recursos residencials apropiats
  - Assistència mèdica i psicològica gratuïta
  - Ajudes econòmiques públiques per a la seua subsistència
  - Accés a recurs formatius i laborals
  - Accés al sistema educatiu
5. Les víctimes tindran dret a la consideració de l'edat, sexe i les necessitats especials de les víctimes del tràfic de persones, en particular les necessitats especials de menors.
6. Tindran dret a un període de reflexió de 90 dies de duració per a valorar amb serenitat i seguretat la possibilitat de col·laborar amb les autoritats en la investigació del delicte.
7. Les víctimes de tràfic de persones amb fins d'explotació sexual tindran dret a accedir al permís de residència i de treball en atenció a la legislació vigent i per les vies legals establides.
8. Les víctimes de tràfic de persones nacionals no comunitàries, siguen majors o menors d'edat, tindran dret a sol·licitar protecció internacional en els termes que es determinen en la Llei 12/2009, de 30 d'octubre, reguladora del dret d'asil i de la protecció subsidiària.
9. Les víctimes tindran dret a la informació i assessorament dels procediments judicials i administratius pertinents, inclús després de la seua conclusió i amb independència que es conega o no la identitat de l'infractor i del resultat del procés.
10. També tindran dret a l'assistència jurídica gratuïta per a les actuacions penals contra els i les delinqüents sense que això menyscabe els drets de la defensa. Podran ser acompanyades per una persona de la seua elecció durant la pràctica de les proves.
11. Tindran dret a personar-se, ser escoltada i que es tinga en compte la seua opinió en totes les etapes del procés.
12. Es garantirà la qualitat dels documents d'identitat que s'expedisquen, a fi que estos no puguin ser utilitzats indegudament ni falsificar-se, reproduir-se o expedir-se de forma il·lícita.
13. Es garantirà la qualitat, integritat i la seguretat dels documents de viatge i d'identitat que s'expedisquen en nom seu.

⁵ Protocol d'actuació institucional sobre adopció de mesures de prevenció, investigació i tractament a les dones víctimes de tràfic de persones amb fins d'explotació sexual. Fiscalia Superior de la Comunitat Autònoma de Galícia
⁶ Estatut de la víctima del delicte, Llei 4/2015

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL	SERGI CAMPILLO FERNANDEZ	22/09/2017	ACCVCA-120	4412716104892465427

14. Tindran dret a prestar testimoni en condicions especials de protecció, i a la protecció davant de qualsevol represàlia possible o efectiva.
15. Tindran dret a iniciar procediments per a la restitució dels seus drets i obtenció d'indemnitzacions.
16. Tindran dret que se'ls facilite el retorn voluntari al seu lloc d'origen en condicions de seguretat i dignitat, així com el de les seues filles i fills econòmicament dependents.
17. Es garantirà el dret d'associació.
18. En el cas de menors o adolescents víctimes de tràfic de persones amb fins d'explotació sexual, cal afegir a les previsions dels instruments internacionals, respecte als drets de les víctimes de tràfic de persones, aquells que consagren de manera específica els drets dels xiquets i les xiquetes; en concret, la Convenció sobre els Drets del Xiquet/a i els arrellegats en els articles del Protocol de Nacions Unides sobre el tràfic de Persones que aborden la seua situació en particular. Per este motiu, els i les menors d'edat víctimes d'explotació tenen dret a obtindre protecció i atenció tant de l'Estat espanyol com del seu estat d'origen, i poden sol·licitar l'asil o un permís de residència per raons humanitàries al país d'acollida. Com ja s'ha comentat anteriorment, en el protocol MENA s'arrelleguen extensament els seus drets i mesures de protecció per ser menors no acompanyats en situació irregular al nostre país.
19. Persistència en el testimoni, per a evitar que la retractació d'este puga donar lloc a la pèrdua dels drets relatius a la seua permanència a Espanya. Esta qüestió és una mica delicada, ja que moltes víctimes, al prestar declaració, patixen alts índexs d'estrés provocat per la por o el xoc posttraumàtic. Per això, és clau comptar amb organitzacions expertes amb capacitat per a realitzar identificacions de manera adequada (habilitats d'entrevista, mediadors del mateix país d'origen de la víctima...).
20. Seran tinguts en compte tots els drets que s'establixen en l'Estatut de les víctimes del delicte, Llei 4/15, de 27 d'abril, sobre el dret de les víctimes.

4.2 OBLIGACIONS

1. Col·laborar amb les autoritats competents, una vegada presa la decisió de denunciar la seua situació, en relació a les circumstàncies de captació i del mode d'actuació d'explotació dels seus traficants.
2. No reprendre el contacte amb els seus explotadors/ores.
3. Obligació de col·laborar de forma lleial i no fraudulenta amb les administracions públiques.
4. Les víctimes mantindran la privacitat respecte a la identitat, situació i localització d'altres víctimes amb què poguera coincidir o comunicar-se en els diferents recursos que contempla este protocol.

5. INDICADORS DE VÍCTIMES DE TRÀFIC DE PERSONES PER A LES MEMÒRIES DELS PROGRAMES/RECURSOS

ADULTES

- Nre. de dones víctimes de tràfic de persones detectades
- Nre. de dones víctimes de tràfic de persones derivades a UCRIF
- Nre. de dones víctimes de tràfic de persones identificades com a tal per UCRIF
- Nre. de dones víctimes de tràfic de persones incloses en el programa respectiu
- Nre. de dones víctimes de tràfic de persones derivades a una altra comunitat autònoma o ciutat

MENORS

- Nre. de menors víctimes de tràfic de persones detectades
- Nre. de menors víctimes de tràfic de persones derivades a UCRIF

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL	SERGI CAMPILLO FERNANDEZ	22/09/2017	ACCVCA-120	4412716104892465427

Id. document: HPMc RjRc HcUV aOXO 1rgC TMPj Brk =
CÒPIA INFORMATIVA (NO VERIFICABLE EN SEU ELECTRÒNICA)

PROTOCOL D'INTERVENCIÓ AMB VÍCTIMES DE TRÀFIC DE PERSONES PER A L'EXPLOTACIÓ SEXUAL A
LA CIUTAT DE VALÈNCIA

Nre. de menors víctimes de tràfic de persones derivades a FISCALIA

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
EL SECRETARI TITULAR DE LA JUNTA DE GOVERN LOCAL	SERGI CAMPILLO FERNANDEZ	22/09/2017	ACCVCA-120	4412716104892465427